

ต้นทุนและรายได้ของการปลูกกระเทียม

ต้นทุนการปลูกกระเทียม

ค่าใช้จ่ายในการผลิตกระเทียมต่อหนึ่งไร่่นั้นมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนักในท้องที่ต่าง ๆ ของจังหวัดภาคเหนือ ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนใกล้เคียงกันได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้จากสหกรณ์การเกษตร หรือจากธนาคาร ค่าแรงงาน ค่าจ้างรถไถเตรียมดิน ค่าปุ๋ย และค่าพันธุ์ ค่าใช้จ่ายที่อาจจะแตกต่างกันบ้างในท้องที่ต่าง ๆ กันได้แก่ ค่าฟางคลุมแปลงปลูก และค่าใช้จ่ายในการให้น้ำต้นกระเทียม เพราะถ้าเกษตรกรปลูกในที่นาหลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้วจะเสียค่าใช้จ่าย 2 ประเภทนี้ถูกกว่าเกษตรกรที่ปลูกในที่ดอน

แต่ในการคิดต้นทุนการผลิตกระเทียมต่อน้ำหนักของกระเทียมสด หรือกระเทียมแห้งนั้น จะพบว่าในท้องที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเดียวกันหรือจังหวัดใกล้เคียงกันในภาคเหนือ ต้นทุนการผลิตกระเทียมต่อน้ำหนักจะแตกต่างกันมาก ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ของแต่ละท้องที่ไม่เท่ากัน อาจมากหรือน้อยกว่ากันตามประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกร ถ้าเกษตรกรมีความรู้ทางการเกษตร หรือมีประสบการณ์ มีความชำนาญ หรือมีที่ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกกระเทียม ผลผลิตต่อไร่สูงสุดที่อาจทำได้คือ 3,000 กิโลกรัมของกระเทียมสดต่อไร่ สำหรับกระเทียมแห้งนั้นกระเทียมสด 100 กิโลกรัม เมื่อตากแดดประมาณ 3-7 วัน เรียกว่ากระเทียมเข้า น้ำหนักจะลดลงเหลือประมาณ 70-80% ของน้ำหนักกระเทียมสด ถ้านำไปขึ้นราวแขวนไว้จนแห้งสนิทอีกประมาณ 1-2 เดือนจะได้กระเทียมแห้งที่มีน้ำหนักเหลือเพียง 30-40% ของน้ำหนักกระเทียมสด จากการสำรวจผลผลิตต่อไร่ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ปีการเพาะปลูกกระเทียม 2525/26 พบว่าผลผลิตต่อไร่ของกระเทียมเฉลี่ยไร่ละ 2,842.01 กิโลกรัม (ตารางที่ 5-17) ส่วนต้นทุนการผลิตรวมต่อหนึ่งไร่ประมาณ 11,875.85 บาท (ตารางที่ 5-15) ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่าปีก่อน ๆ มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นสูงมากรายการหนึ่งคือค่าพันธุ์ที่ใช้ในการปลูกมีราคาสูงกว่าปีการเพาะปลูก 2524/25 ถึงหนึ่งเท่าตัว

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ศึกษาต้นทุนการผลิต กระทบในปีการเพาะปลูก 2522/23, 2523/24 ถึงปี 2524/25 จากแหล่งผลิตที่สำคัญได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ปรากฏว่า ต้นทุนการผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนทุกปีทั้ง 2 จังหวัด (ตารางที่ 5-1) ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าปุ๋ย ค่าพันธุ์ที่ใช้ปลูกและค่าแรงงาน และเมื่อ คัดต้นทุนการผลิตกระทบแก่งต่อกิโลกรัมในปีการเพาะปลูก 2522/23-2524/25 ของจังหวัด เชียงใหม่ กระทบแก่งมีต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 8.06-9.73 บาท จังหวัดลำพูน กิโลกรัมละ 8.49-9.81 บาท อย่างไรก็ตามเมื่อคัดต้นทุนเฉลี่ยทั่วประเทศในปี 2522/23-2524/25 ตาม รายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปรากฏว่ากระทบแก่งมีต้นทุนประมาณกิโลกรัมละ 8.33 , 7.44 และ 8.72 ตามลำดับ ซึ่งต้นทุนเฉลี่ยดังกล่าวนี้แตกต่างจากต้นทุนการผลิตของ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน เพราะเป็นการเฉลี่ยต้นทุนการปลูกกระทบแก่งของทุกภาคในประเทศ (ตารางที่ 5-2)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-1

ต้นทุนการผลิตกระเทียมในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

หน่วย : บาท/ไร่

	2522/23		2523/24		2524/25	
	เชียงใหม่	ลำพูน	เชียงใหม่	ลำพูน	เชียงใหม่	ลำพูน
ต้นทุนผันแปร						
1. ค่าแรงงานเตรียมดินถึงเก็บเกี่ยว	2,187.82	1,798.35	2,286.37	2,585.96	2,590	2,730
2. ค่าพันธุ์และวัสดุ	2,544.68	2,480.00	2,822.15	2,528.80	2,968	2,910
3. อื่น ๆ	126.82	115.63	207.13	207.89	218	220
	4,859.32	4,393.98	5,315.65	5,322.65	5,776	5,860
ต้นทุนคงที่						
1. ค่าใช้ที่ดิน	190.17	225	190.17	225	200	250
2. ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	2.00	2.25	4.36	8.20	6.30	10.40
	192.17	227.25	194.53	233.20	206.30	260.40
ต้นทุนการผลิตต่อไร่	5,051.49	4,621.23	5,510	5,555.85	5,982.30	6,120.40
ผลผลิตต่อไร่	627	544	605	855	615	624
ต้นทุนต่อกิโลกรัม	8.06	8.49	9.11	6.50	9.73	9.81

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ อัตราร้อยละกระเทียมสดต่อกระเทียมแห้ง เท่ากับ 3 ต่อ 1

ตารางที่ 5-2

ต้นทุนการผลิตกระเทียมเจี้ยนทั่วประเทศ

หน่วย : บาท/ไร่

	2522/23	2523/24	2524/25
<u>ต้นทุนผันแปร</u>			
1. ค่าแรงงานเตรียมดินถึงเก็บเกี่ยว	2,134.81	2,311.18	2,463.84
2. ค่าพันธุ์และวัสดุ	2,540.53	2,804.55	3,152.11
3. อื่น ๆ	126.10	207.44	249.53
	4,801.44	5,323.17	5,865.48
<u>ต้นทุนคงที่</u>			
1. ค่าใช้ที่ดิน	192.40	192.26	241.89
2. ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์	2.02	4.59	4.95
	194.42	196.85	246.84
ต้นทุนการผลิตต่อไร่	4,995.86	5,520.02	6,112.32
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	600	742	701
ต้นทุนต่อกิโลกรัม	8.33	7.44	8.72

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ต้นทุนการผลิตกระเทียมปีการเพาะปลูก 2525/26 ของเอกชนและสมาชิกสหกรณ์การเกษตรผู้ลงทุน
ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่

ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำไร่กระเทียมที่จะนำมาวิเคราะห์นั้น ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการแต่ละเรื่อง และเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงราคาเครื่องอุปโภคและบริโภค การวิเคราะห์จึงใช้ราคาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ในการผลิตกระเทียมตามราคาในปี 2526 (ปีการผลิต 2525/26)

ในการลงทุนทำไร่กระเทียมก่อนจะทำการปลูกเกษตรกรจะต้องมีเงินที่จะนำมาใช้จ่ายเป็นต้นทุนส่วนหนึ่งและเงินสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเงินทุน 2 ส่วนนี้ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้จากการกู้ยืมทั้งจากพ่อค้า สหกรณ์การเกษตร และธนาคาร เกษตรกรแต่ละครอบครัวจะต้องจัดหาเงินทุนเพื่อนำมาลงทุนทำไร่กระเทียม ประมาณ 10,000 บาท โดยเสียดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 14 ต่อปี ถ้ากู้จากสหกรณ์การเกษตรจะเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น เนื่องจากการผลิตกระเทียมใช้เวลาประมาณ 120 วัน ดังกล่าวแล้ว

ค่าใช้จ่ายในการผลิตกระเทียมอาจแบ่งตามหลักวิชาการบัญชี¹ เป็นรายจ่ายประเภทรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) คือ รายจ่ายที่ให้ประโยชน์ต่อกิจการมากกว่าหนึ่งงวดบัญชีและเรียกรายจ่ายประเภทนี้ว่า สินทรัพย์ (Asset) เมื่อนำสินทรัพย์นี้มาใช้งาน ต้นทุนของบริการที่ได้รับจากสินทรัพย์ในงวดหนึ่ง ๆ จะนำมาคิดเป็นรายจ่ายประจำงวด ดังนั้น รายจ่ายประเภทรายจ่ายลงทุนจึงเป็นจำนวนเงินที่ใช้เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการในขั้นแรกที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว รายจ่ายอีกประเภทหนึ่งได้แก่รายจ่ายประจำ (Revenue Expenditure) เป็นรายจ่ายที่ให้ประโยชน์ต่องวดบัญชีที่รายจ่ายนั้นเกิดขึ้น

ต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายลงทุนสำหรับการทำไร่กระเทียมจึงเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวรได้แก่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่ เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา

¹ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ศาสตราจารย์, การบัญชีต้นทุน (โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), เมษายน พ.ศ.2523 หน้า 14-15

ปราบศัตรูพืช จอบพรวน เสียม นอกจากนี้ยังมีค่าก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อเก็บรักษาผลผลิตกระเทียม จากกระเทียมสดเป็นกระเทียมแห้ง ซึ่งรายละเอียดค่าใช้จ่ายลงทุนจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้ออัตราผลตอบแทนการลงทุน

ต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายประจำ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูกกระเทียมสด การเก็บรักษาเพื่อให้เป็นผลผลิตกระเทียมแห้ง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ต้นทุนระยะที่ 1 เป็นต้นทุนขยายกระเทียมสด หรือต้นทุนกระเทียมขยายในแปลง

ต้นทุนระยะที่ 2 เป็นต้นทุนขยายกระเทียมเข้า ซึ่งหมายถึงการนำกระเทียมสดไปตากแดด ประมาณ 2-3 แดด กระเทียมสดจะเปลี่ยนสภาพเป็นกระเทียมเข้า น้ำหนักของกระเทียมจะลดลงเหลือประมาณ 75% ของน้ำหนักกระเทียมสด ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากต้นทุนกระเทียมสดคือ ค่าจ้างฝังแดด ค่าจ้างมัดจุกกระเทียม ค่าดอกมัด ค่าไม้และค่าแรงงานในการแหวนราว เป็นต้น

ต้นทุนระยะที่ 3 เป็นต้นทุนขยายกระเทียมแห้ง ซึ่งเป็นการเก็บรักษากระเทียมสดไว้บนราว แหวนในโรงเก็บเป็นเวลาประมาณ 3-6 เดือน จนกระเทียมแห้งสนิทน้ำหนักกระเทียมในช่วงนี้จะลดลงเหลือประมาณ 35% ของน้ำหนักกระเทียมสด ต้นทุนการผลิตจึงแตกต่างจากระยะที่ 1 และ 2 และราคาขายก็แตกต่างกันมาก

ในการคิดต้นทุนการปลูกกระเทียมนั้น ได้ใช้ข้อมูลที่สอบถามจากเกษตรกรที่ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 5 ไร่ถึง 12 ไร่) จำนวน 50 ราย ดังจะอธิบายต้นทุนแต่ละระยะรวมทั้งต้นทุนเฉลี่ยแต่ละรายการที่คำนวณได้และวิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

1. ต้นทุนการปลูกกระเทียมสด ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการปลูกต่าง ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูก ค่าบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.1 ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน

1.1.1 ค่าจ้างไถตะไถแปร การปลูกกระเทียมทางภาคเหนือนั้นมีทั้งยกแปลงปลูกและไม่ยกแปลงปลูก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อพิจารณาของเกษตรกร ตามสภาพดิน และความเหมาะสมอื่น ๆ เนื่องจากพื้นที่ที่ใช้ปลูกกระเทียมส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา ดังนั้น เกษตรกรจึงใช้วิธีขุดเฉพาะร่องน้ำรอบ ๆ พื้นที่ ใช้รถไถตะไถแปร ตากดิน แล้วอาจยกแปลงปลูกหรือไม่ยกแปลงก็ได้ ถ้าดินเป็นดินทรายมีการระบายน้ำดี ก็อาจปลูกโดยไม่ยกแปลง ต้นทุนการเตรียมดินนี้จึงได้แก่ ค่าจ้างไถ โดยรถแทรกเตอร์ หรือค่าไถโดยควาย เฉลี่ยไร่ละ 300 บาท (ตารางที่ 5-3)

1.1.2 ค่าแรงงานยกแปลงขุดร่องน้ำ หลังจากขึ้นเตรียมดินโดยการไถตะ
ไถแปรแล้วจะต้องจ้างคนทำแปลงปลูก โดยการพรวนดิน ปรับหน้าดิน ขุดร่องน้ำและยกแปลงปลูกซึ่ง
มีค่าแรงงานเฉลี่ยไร่ละ 156 บาท (ตารางที่ 5-3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-3

แสดงเนื้อที่ปลูกและค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก	ค่าจ้างไถตะ ไถแปร	ค่าแรงงานยกแปลง
	(ตารางวา)	(บาท)	ชุดร่อนน้ำ (บาท)
1	2,200	1,980	1,100
2	2,000	1,500	750
3	2,400	1,800	900
4	2,800	2,800	1,050
5	3,200	2,400	1,120
6	3,600	2,160	1,170
7	3,800	1,900	1,710
8	4,000	2,500	1,500
9	4,200	3,360	2,100
10	4,200	4,200	1,680
11	4,400	2,200	1,980
12	4,600	2,530	2,300
13	4,000	4,500	1,000
14	4,200	4,200	1,050
15	4,000	2,000	1,500
รวม	53,600	40,030	20,910
ค่าจ้างและค่าแรงเฉลี่ยตารางวา ¹		.75	.39
ค่าจ้างและค่าแรงเฉลี่ยไร่ ²		300	156

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{การคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อตารางวา} = \frac{\text{มูลค่ารวม}}{\text{หน่วยรวมของพื้นที่}}$$

$$^2 \text{การคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อไร่} = \text{ค่าจ้างและค่าแรงเฉลี่ยต่อตารางวา} \times 400 \text{ วา}^2$$

1.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูก

1.2.1 ค่านุ้ยในการปลูก นุ้ยที่อาจใช้ได้เมื่อเริ่มปลูกกระเทียม คือ นุ้ยคอก มูลสัตว์และนุ้ยเคมี จากการสอบถามเกษตรกรที่ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่อาจสรุปได้ว่า เกษตรกรจำเป็นต้องซื้อนุ้ยเคมีในการทำไร่กระเทียม ดังนั้น ค่านุ้ยที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกกระเทียมจึงเป็นค่านุ้ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 51.19 กก. และคิดเป็นราคาไร่ละ 335.81 บาท (ตารางที่ 5-4)

1.2.2 ค่าแรงในการปลูก การปลูกกระเทียมต้องใช้แรงงานมาก เริ่มตั้งแต่การแกะกลีบกระเทียมออกจากหัวเพื่อเลือกเอากลีบรอบนอกและกลีบกลางหัวเป็นเชื้อพันธุ์ การร่อนน้ำแปลงปลูกให้ชุ่มก่อนนำกลีบกระเทียมไปปักจิ้มลงในดิน และการคลุมแปลงปลูกด้วยฟางข้าว เป็นต้น จึงแยกค่าแรงที่เกิดขึ้นดังนี้

ค่าแรงแกะกลีบกระเทียมพันธุ์ ตามปกติเจ้าของไร่จะทำการแกะกลีบกระเทียมเองแต่ถ้าต้องจ้างแรงงานจะต้องจ้างแรงงานรายวัน ซึ่งอัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 30.06 บาทต่อคน เนื้อที่ปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้กระเทียมพันธุ์ประมาณ 100 กก. ใช้คนงานเฉลี่ย 3 วันต่อคน เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 90.18 บาท (ตารางที่ 5-5)

ค่าแรงร่อนน้ำแปลงก่อนปลูก ก่อนปลูกกระเทียมเกษตรกรจำเป็นต้องร่อนน้ำแปลงปลูกให้เปียกโชกเพื่อให้ดินดูดซับน้ำลงไปใต้ลึก ๆ ทั้งนี้เพราะหลังจากปลูกแล้วจะต้องหยุดการให้น้ำระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น การให้น้ำจึงต้องจ้างแรงงานรายวัน อัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 48.14 บาทต่อคน สำหรับที่ดินปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้แรงงานเฉลี่ย .52 วันต่อคน เฉลี่ยค่าแรงไร่ละ 25.03 บาท (ตารางที่ 5-5)

ค่าแรงปลูก เป็นงานเกี่ยวกับการใส่ปุ๋ยในดินและปักจิ้มกลีบพันธุ์ของกระเทียมลงในดินตามระยะปลูกซึ่งห่างประมาณ 10-15 ซม. จะต้องจ้างแรงงานรายวันอัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 40 บาทต่อคน ไร่กระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้แรงงานเฉลี่ย 4.65 วันต่อคน เฉลี่ยค่าแรงไร่ละ 186 บาท (ตารางที่ 5-6)

ค่าแรงคลุมแปลงปลูกด้วยฟางข้าว การใช้ฟางข้าวคลุมแปลงจะช่วยป้องกันวัชพืชขึ้นในแปลงกระเทียม ผู้คลุมแปลงจะต้องมีความชำนาญเพื่อให้การคลุมแปลงไม่บางและไม่หนาเกินไป ดังนั้น จึงต้องจ้างแรงงานรายวัน อัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 35.42 บาทต่อคน เนื้อที่ปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้คนงานเฉลี่ย 0.54 วันต่อคน เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 19.13 บาท (ตารางที่ 5-5)

ตารางที่ 5-4

แสดงปริมาณปุ๋ยและค่าปุ๋ยที่ใช้ในตอนเริ่มปลูกต้นกระเทียม

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ปริมาณปุ๋ย (กก.)	จำนวนเงิน(บาท)
1	2,200	275	1,870
2	2,000	250	1,750
3	2,400	300	1,920
4	2,800	350	2,380
5	3,200	400	2,560
6	3,600	450	2,970
7	3,800	450	2,880
8	4,000	500	3,400
9	4,200	525	3,570
10	4,200	600	3,360
11	4,400	660	3,740
12	4,600	600	3,910
13	4,000	500	3,700
14	4,200	500	3,570
15	4,000	500	3,400
รวม	53,600	6,860	44,980
ราคาเฉลี่ย ¹		1 กก.	6.56
เฉลี่ยไร่ละ ² (400 ตารางวา)		51.19 กก.	335.81

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อ กก.

$$= \frac{\text{มูลค่าปุ๋ย}}{\text{ปริมาณปุ๋ย}}$$

²ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่

$$= \text{ปริมาณปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่}^3 \times \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อ กก.}$$

³ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่

$$= \frac{\text{ปริมาณปุ๋ย}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-5

แสดงจำนวนแรงงานและค่าแรงงานในการปลูก

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	ค่าแรงแกะกลีบ กระเทียมพันธุ์		ค่าแรงรดน้ำ แปลงก่อนปลูก		ค่าแรงปลูก		ค่าแรงคลุมฟาง	
		จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน
1	2,200	15	450	3	150	20	800	2	70
2	2,000	15	460	3	120	25	1,000	3	105
3	2,400	18	540	3	150	30	1,200	3	105
4	2,800	19	589	4	160	35	1,400	4	140
5	3,200	24	720	4	200	32	1,280	4	140
6	3,600	28	868	5	250	45	1,800	4	140
7	3,800	29	864	4	200	36	1,440	5	175
8	4,000	30	930	5	250	50	2,000	5	175
9	4,200	31	930	5	250	50	2,000	6	210
10	4,200	31	992	6	240	40	1,600	6	210
11	4,400	35	990	5	250	55	2,200	6	240
12	4,600	34	1,020	7	350	60	2,400	7	245
13	4,000	30	900	5	250	40	1,600	6	210
14	4,200	32	930	5	250	55	2,200	5	175
15	4,000	31	900	6	300	50	2,000	6	210
รวม	53,600	402	12,083	70	3,370	623	24,920	72	2,550
ค่าแรงเฉลี่ย ¹		1	30.06	1	48.14	1	40	1	35.42
ค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่ ²		3	90.18	.52	25.03	4.65	186	.54	19.13

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ การคำนวณค่าแรงงานเฉลี่ยรายวัน

$$= \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนวัน/คน}}$$

² การคำนวณค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่

$$= \text{จำนวนวัน/คน/ไร่}^3 \times \text{อัตราค่าแรงเฉลี่ยต่อวัน}$$

³ จำนวนวัน/คน/ไร่

$$= \frac{\text{จำนวนวัน/คนรวม}}{\text{จำนวนพื้นที่ปลูกรวม}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

1.2.3 ค่าพันธุ์ การปลูกกระเทียมต้องใช้ชักลิบกระเทียมเป็นเชื้อพันธุ์ เกษตรกรนิยมใช้กระเทียมหัวขนาดกลางที่มีกลีบใหญ่เป็นเชื้อพันธุ์เพราะในน้ำหนักหนึ่งกิโลกรัม เท่ากันระหว่างกระเทียมหัวขนาดกลางและกระเทียมหัวขนาดใหญ่ หัวขนาดกลางจะได้จำนวน กลีบมากกว่าหัวขนาดใหญ่และถ้าใช้หัวขนาดกลางเป็นพันธุ์แล้วในเนื้อที่ปลูก 1 ไร่ จะใช้พันธุ์ เพียง 60-70 กิโลกรัม หากใช้กระเทียมหัวใหญ่อาจต้องใช้พันธุ์ถึง 90-100 กิโลกรัม ในด้าน ราคาหัวขนาดกลางก็มีราคาถูกกว่าหัวขนาดใหญ่ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรใช้ทั้ง 2 ชนิด เนื่องจากเกษตรกรบางรายเชื่อว่าถ้าใช้พันธุ์กระเทียมหัวใหญ่จะได้ผลผลิตดีกว่า ดังนั้น จึงใช้ วิธีการเฉลี่ยค่าพันธุ์จากจำนวนกิโลกรัมกับราคาที่ซื้อในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน คิดเป็น ค่าพันธุ์ที่ใช้ไร่ละ 80.26 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 42.68 บาท และเป็นค่าพันธุ์เฉลี่ยไร่ละ 3,425.50 บาท (ตารางที่ 5-6)

1.2.4 วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการปลูก ได้แก่ ฟางข้าวคลุมแปลงปลูกและ ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำ สำหรับฟางข้าวคลุมแปลงกระเทียม โดยปกติจะซื้อฟางจากชาวนา การปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้ฟางข้าวจากนาประมาณ 2-3 ไร่ เกษตรกรชาวไร่กระเทียม จะต้องซื้อฟางคลุมแปลงหนาประมาณ 4-5 ซม. โดยซื้อฟางเป็นฟ่อนเฉลี่ยไร่ละ 512.69 ฟ่อน ราคาเฉลี่ยฟ่อนละ 2.06 บาท และคิดเป็นค่าฟางทั้งสิ้นเฉลี่ยไร่ละ 1,056.14 บาท (ตารางที่ 5-7)

ส่วนค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำในการรดน้ำต้นกระเทียมปลูกใหม่ จำนวน 1 ไร่ ต้องใช้น้ำมันไร่ละเฉลี่ย 6 ลิตร ราคา ลิตรละ 7.35 บาท จึงเป็นค่าน้ำมัน สำหรับเครื่องสูบน้ำเฉลี่ยไร่ละ 43.88 บาท (ตารางที่ 5-7)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-6
แสดงจำนวนกิโลกรัมของพันธุ์กระเทียมที่ใช้และค่าพันธุ์ต่อไร่

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ปริมาณกลีบกระเทียมพันธุ์(กก.)	จำนวนเงิน(บาท)
1	2,200	550	27,500
2	2,000	350	14,000
3	2,400	600	27,000
4	2,800	420	16,800
5	3,200	640	25,600
6	3,600	630	25,200
7	3,800	665	26,600
8	4,000	800	32,000
9	4,200	735	30,870
10	4,200	840	34,440
11	4,400	880	35,200
12	4,600	805	32,200
13	4,000	1,000	50,000
14	4,200	840	33,600
15	4,000	1,000	48,000
รวม.	53,600	10,755	459,010
ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ¹		1	42.68
เฉลี่ยไร่ละ ²		80.26 กก.	3,425.50

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{การคำนวณหาราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัม} = \frac{\text{มูลค่าพันธุ์}}{\text{ปริมาณพันธุ์}}$$

²การคำนวณหาราคาเฉลี่ยต่อไร่

³จำนวนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่

$$\text{จำนวนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่}^3 \times \text{ราคาพันธุ์เฉลี่ยต่อกิโลกรัม} \\ \frac{\text{ปริมาณพันธุ์}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-7

แสดงจำนวนและค่าวัสดุต่าง ๆ ในการปลูกกระเทียม

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	ค่าฟางข้าวคลุมแปลงปลูก		ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำ	
		จำนวนฟ่อน	จำนวนเงิน	จำนวน(ลิตร)	จำนวนเงิน
1	2,200	2,750	5,500	30	216
2	2,000	2,500	5,250	25	182.50
3	2,400	3,000	6,600	31	223.20
4	2,800	3,600	7,200	42	315
5	3,200	4,100	8,200	50	365
6	3,600	4,600	9,660	55	395
7	3,800	5,000	11,000	57	416.10
8	4,000	5,100	12,000	62	452.60
9	4,200	5,600	10,800	65	468
10	4,200	5,600	11,600	65	474.50
11	4,400	5,600	11,200	66	495
12	4,600	5,750	11,500	70	504
13	4,000	5,200	10,400	60	487.50
14	4,200	5,200	10,400	60	438
15	4,000	5,100	10,200	62	446.40
รวม	53,600	68,700	141,510	800	5,878.80
ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย ¹		1	2.06	1	7.35
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ ²		512.69	1,056.14	5.97	43.88

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย} = \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนหน่วยรวม}}$$

$$^2 \text{ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่} = \text{จำนวนหน่วยที่ใช้ต่อไร่}^3 \times \text{ราคาต่อหน่วย}$$

$$^3 \text{จำนวนหน่วยที่ใช้ต่อไร่} = \frac{\text{จำนวนหน่วยรวม}}{\text{พื้นที่ปลูกรวม}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

1.3 ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา

เกษตรกรชาวไร่กระเทียมจะต้องอาศัยวิธีการบำรุงรักษาหลายประการเพื่อให้ได้หัวกระเทียมที่งามและหัวใหญ่ เช่น การใช้ปุ๋ย การกำจัดวัชพืชและการให้น้ำซึ่งงานเหล่านี้ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 ค่าปุ๋ยเคมี ปุ๋ยเคมีที่ชาวสวนนิยมใช้ได้แก่ ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 สูตร 13-13-21 โดยใส่ในระยะที่กระเทียมลงหัวคือเมื่อปลูกได้ประมาณ 1 เดือนถึง 1 เดือนครึ่ง ราคาปุ๋ยเคมีเฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.56 บาท จะใส่ในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ 52.01 กิโลกรัม ค่าปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 341.19 บาท (ตารางที่ 5-8)

1.3.2 ค่ายาป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูพืช

ค่ายาคูมหม่า ชาวไร่กระเทียมนิยมใช้ยาคุมหม่าในช่วงของการเตรียมดินเพื่อป้องกันมิให้วัชพืชงอกขึ้นมารบกวนต้นกระเทียม การใช้ยาคุมหม่าไม่ห่างอกขึ้นในไร่กระเทียมเป็นสิ่งจำเป็นเพราะถ้าปล่อยให้หญ้าขึ้นมาก่อนแล้วจึงถอน การถอนหญ้าจะเป็นอันตรายต่อรากของกระเทียม ในการปลูกกระเทียมพื้นที่ 1 ไร่ จะต้องใช้ยาในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ .53 ขวด ราคาเฉลี่ยขวดละ 191.06 บาท ค่ายาเฉลี่ยไร่ละ 101.26 บาท (ตารางที่ 5-9)

ค่ายาป้องกันและกำจัดโรค การปลูกกระเทียมในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนจะประสบปัญหาโรคใบจุดสีม่วงซึ่งเกิดจากราเข้าทำลาย การใช้ยาป้องกันและกำจัดโรคราอาจฉีดพ่นยากันรา แมนเซทติ หรือไดฟอลอะแทน ในปริมาณที่แตกต่างกันไปตามความรุนแรงของโรคระบาด จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรใช้ยาในปริมาณเฉลี่ยไร่ละ .45 ขวด ราคาขวดละ 373.28 บาท คิดเป็นค่ายาเฉลี่ยไร่ละ 167.98 บาท (ตารางที่ 5-9)

1.3.3 ค่าแรงงานในการดูแลรักษา

ค่าแรงถอนหญ้า ชาวไร่กระเทียมจะต้องกำจัดหญ้าและวัชพืชต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่ในไร่กระเทียม การคลุมแปลงด้วยฟางและการใช้ยาคุมหญ้าจะช่วยให้จำนวนวัชพืชในแปลงกระเทียมลดลง ดังนั้น การใช้แรงงานคนถอนหญ้าจึงอาจจะทำเพียง 1-2 ครั้งก็เพียงพอ เนื่องจากมีวัชพืชบางชนิดเท่านั้นที่ยังงอกได้หลังจากใช้ยาคุมหญ้าแล้วซึ่งได้แก่วัชพืชประเภทใบกว้างที่ไม่ใช่หญ้า การถอนวัชพืชนี้ต้องจ้างแรงงานรายวันในอัตราวันละ 35.11 บาทต่อคน เมื่อที่ปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้คนงานเฉลี่ย 6.07 วันต่อคน เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 213.12 บาท (ตารางที่ 5-10) และในระหว่างปลูกถึงเก็บเกี่ยวต้องใช้แรงงานถอนหญ้าเฉลี่ย 1.65 ครั้ง (ตารางที่ 5-11) จึงรวมเป็น

ค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 351.65 บาท

ค่าแรงใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ยเคมีนิยมใช้วิธีง่าย ๆ โดยการนำปุ๋ยเคมีโรยหรือหว่านรอบ ๆ โคนต้นกระเทียม ซึ่งใช้เวลาใส่ปุ๋ยไม่มากนัก การทำไร่กระเทียมตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวจะต้องจ้างแรงงานใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อเริ่มเตรียมดินและครั้งที่สองเมื่อกระเทียมเริ่มลงหัว โดยจ้างคนงานรายวันในอัตราวันละ 35 บาทต่อคน เนื้อที่ปลูกกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้คนงานเฉลี่ย 1.01 วันต่อคน เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 35.35 บาท (ตารางที่ 5-10) และในการทำไร่ต้องใส่ปุ๋ยเฉลี่ยเป็นจำนวน 2.01 ครั้ง (ตารางที่ 5-11) จึงเป็นค่าแรงเฉลี่ยทั้งสิ้นไร่ละ 71.05 บาท

ค่าแรงพ่นยาป้องกันและกำจัดโรค งานพ่นยาเป็นงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้พ่นยาได้ การจ้างแรงงานจึงทำได้ยากและคิดค่าแรงสูงกว่างานอื่น ๆ นอกจากนี้ในการฉีดพ่นยาจะต้องใช้คนงาน 2 คน โดยจะต้องจ้างแรงงานเฉลี่ยวันละ 75 บาทต่อคน ใช้เวลาพ่นยาเฉลี่ย 2.01 วันต่อคน เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 150.75 บาท (ตารางที่ 5-10) ในการป้องกันโรคราที่เกิดขึ้นกับใบกระเทียมโดยเฉลี่ยจะต้องใช้แรงงานพ่นยาตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 11.06 ครั้ง (ตารางที่ 5-11) จึงรวมค่าแรงงานพ่นยาทั้งสิ้นเฉลี่ยไร่ละ 1,667.29 บาท

ค่าแรงให้น้ำ การให้น้ำกระเทียมที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการที่จะทำให้ต้นกระเทียมงามหรือไม่งาม ในระยะของการเตรียมดินได้กล่าวถึงการให้น้ำมาแล้ว หลังจากการปลูกระยะเวลาการรดน้ำกระเทียมของเกษตรกรประมาณ 7-10 วันต่อครั้ง รวมแล้วเกษตรกรจะต้องให้น้ำกระเทียมในช่วงการดูแลรักษาประมาณ 15-16 ครั้ง โดยจ้างแรงงานรายวันอัตราค่าแรงวันละ 48.14 บาทต่อคน ต้องใช้แรงงานเฉลี่ยต่อไร่ .52 วันต่อคน ค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 25.03 บาท (ตารางที่ 5-10) ในการปลูกกระเทียมจนถึงเก็บเกี่ยวจะต้องให้น้ำกระเทียมเฉลี่ย 13.36 ครั้ง (ตารางที่ 5-11) ดังนั้น ค่าแรงให้น้ำเฉลี่ยต่อไร่จะเท่ากับ 334.40 บาท

1.3.4 ค่าวัสดุต่าง ๆ ในการดูแลรักษา

ค่าจานแบนหรือแคลง ในการทำไร่กระเทียมเกษตรกรจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การเกษตรช่วยได้แก่ เครื่องสูบน้ำเข้าร่องน้ำ และใช้แคลงหรือจานแบนสาดน้ำขึ้นแปลงรดน้ำกระเทียม เครื่องสูบน้ำเป็นสินทรัพย์ถาวรจะได้กล่าวถึงต่อไป ส่วนค่าจานแบนหรือแคลงราคาอันละ 27 บาท การให้น้ำกระเทียม 1 ไร่ต้องใช้แรงงานเฉลี่ย .52 วันต่อคน (ตารางที่ 5-5)

ดังนั้นจึงหมายถึงใช้คนงานให้น้ำกระเทียมอย่างน้อย 1 คนต่อไร่ และทำงานประมาณครึ่งวัน ดังนั้นจึงต้องใช้จำนวนแบนหรือแครงอย่างน้อยไร่ละ 1 อัน เป็นจำนวนเงินค่าใช้จ่ายไร่ละ 27 บาท¹

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ในการให้น้ำกระเทียมหลังจากการปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยวจะต้องจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องสูบน้ำ ตามจำนวนครั้งของการรดน้ำต้นกระเทียม ดังนั้นในเมื่อเกษตรกรต้องรดน้ำกระเทียมเฉลี่ย 13.36 ครั้ง (ตารางที่ 5-11) และในการสูบน้ำ 1 ครั้ง ต้องใช้น้ำมันประมาณ 6 ลิตร ราคาน้ำมันลิตรละ 7.35 บาท (ตารางที่ 5-7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในช่วงการดูแลรักษาต่อไร่จึงรวมเป็นเงิน 589.18 บาท²

1.3.5 ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร

อุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ ที่ถูกใช้งานในการทำไร่กระเทียม อาจชำรุดเสียหายจึงต้องทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติ เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา โดยเฉลี่ยต้องจ่ายค่าซ่อมแซมไร่ละ 100 บาท³

1.3.6 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ค่าเช่าที่ดิน เกษตรกรชาวไร่กระเทียมโดยทั่วไปจะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักและจะปลูกกระเทียมหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ดังนั้น ที่ดินที่ใช้ปลูกกระเทียมจึงเป็นที่ดินทำนาเดิมที่มีอยู่ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ จากการสอบถามพบว่ามึ้น้อยรายที่เช่าที่ดินทำไร่ และรายที่เช่านี้ก็จะเช่าเฉพาะฤดูปลูกกระเทียมเท่านั้น ดังนั้นจึงได้สอบถามจากพนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ได้รายละเอียดว่าค่าเช่าปลูกฤดูการปลูกละ 300 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 5-12)

ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร การคิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตรทุกชนิด คิดตามอายุการใช้งานของแต่ละชนิด โดยใช้วิธีเส้นตรง (ตารางที่ 5-13) โดยถือหลักว่าอุปกรณ์การเกษตรจะใช้งานได้ตามอายุที่กำหนดไว้แต่ละประเภทตามตารางที่ 5-13 เมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานแล้วจะต้องซื้อมาทดแทนใหม่ โดยถือว่าสินทรัพย์เก่านั้นใช้การไม่ได้และ

¹ จากการสอบถามชาวไร่กระเทียม แครงราคาอันละ 27 บาท

² 589.18 บาท = จำนวนครั้งของการให้น้ำ 13.36 ครั้ง × จำนวนน้ำมันต่อครั้ง 6.00 ลิตร × ราคา น้ำมันลิตรละ 7.35 บาท

³ จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน

จำหน่ายไม่ได้หากไม่ได้กำหนดราคาขายไว้ อย่างไรก็ตามถ้าหากเลิกใช้ก่อนอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ถือว่าสินทรัพย์นั้นจำหน่ายได้ในราคาตามบัญชี

ค่าดอกเบี้ยจ่าย เกษตรกรผู้ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่อาจจะต้องจัดหาเงินทุนเพื่อนำมาลงทุนทำไร่กระเทียมประมาณไร่ละ 10,000 บาท ดังนั้นจึงต้องเสียดอกเบี้ยเงินกู้ ถ้าเกษตรกรกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือกู้จากสหกรณ์การเกษตร จะเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14 ต่อปี คิดเป็นจำนวนเงินค่าดอกเบี้ยจ่ายไร่ละ 1,400 บาท โดยปกติดอกเบี้ยจ่ายจะต้องแบ่งเข้าเป็นต้นทุนกระเทียมสด กระเทียมเฝ้า และกระเทียมแห้ง แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยมีจำนวนน้อยและไม่สามารถหาเกณฑ์การแบ่งที่เหมาะสมได้ จึงถือเป็นต้นทุนของกระเทียมสดทั้งจำนวน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-8

แสดงปริมาณปุ๋ยและค่าปุ๋ยที่ใช้ในระยะของการดูแลรักษา

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ปริมาณปุ๋ย (กก.)	จำนวนเงิน(บาท)
1	2,200	300	2,040
2	2,000	250	1,750
3	2,400	300	1,920
4	2,800	350	2,380
5	3,200	450	2,880
6	3,600	500	3,300
7	3,800	475	3,040
8	4,000	500	3,400
9	4,200	525	3,570
10	4,200	525	2,940
11	4,400	550	3,113
12	4,600	595	3,595
13	4,000	600	4,440
14	4,200	550	3,927
15	4,000	500	3,400
รวม	53,600	6,970	45,695
ราคาเฉลี่ย ¹		1 กก.	6.56
เฉลี่ยไร่ละ ² (400 ตารางวา)		52.01 กก.	341.19

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อ กก.} = \frac{\text{มูลค่าปุ๋ย}}{\text{ปริมาณปุ๋ย}}$$

$$^2 \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} = \text{ปริมาณปุ๋ยต่อไร่}^3 \times \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อ กก.}$$

$$^3 \text{ปริมาณปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{ปริมาณปุ๋ย}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-9

แสดงปริมาณและมูลค่ายาป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูพืช

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ค่ายาคูมหญ้า		ค่ายาป้องกันและกำจัดโรค	
		ปริมาณ(ขวด)	จำนวนเงิน(บาท)	ปริมาณ(ขวด)	จำนวนเงิน(บาท)
1	2,200	3	570	3	1,125
2	2,000	2	390	3	1,125
3	2,400	3	555	3	1,110
4	2,800	4	760	4	1,500
5	3,200	4	780	4	1,500
6	3,600	5	950	4	1,500
7	3,800	6	1,140	4	1,500
8	4,000	5	975	4	1,480
9	4,200	5	955	5	1,850
10	4,200	6	1,140	5	1,875
11	4,400	6	1,110	5	1,875
12	4,600	6	1,170	5	1,850
13	4,000	5	950	4	1,500
14	4,200	6	1,170	4	1,500
15	4,000	5	950	4	1,480
รวม	53,600	71	13,565	61	22,770
¹ ราคาเฉลี่ย		1	191.06	1	373.28
² เฉลี่ยไร่ละ		.53	101.26	.45	167.98

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ราคาเฉลี่ย} = \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{ปริมาณรวม}}$$

$$^2 \text{เฉลี่ยไร่ละ} = \text{ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่} \times \text{ราคาเฉลี่ยต่อไร่}$$

$$^3 \text{ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{ปริมาณรวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-10

แสดงค่าแรงงานในการดูแลรักษา

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	ค่าแรงถอนหญ้า		ค่าแรงใส่ปุ๋ย		ค่าแรงพ่นยา		ค่าแรงให้น้ำ	
		จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน	จำนวน วัน/คน	จำนวน เงิน
1	2,200	33	1,155	5.5	193	11	825	3	150
2	2,000	30	1,050	5	175	10	750	3	120
3	2,400	36	1,260	6	210	12	900	3	150
4	2,800	42	1,470	7	245	14	1,050	4	160
5	3,200	48	1,680	8	280	16	1,200	4	200
6	3,600	54	1,980	9	315	18	1,350	5	250
7	3,800	57	1,995	9.5	333	19	1,425	4	200
8	4,000	60	2,100	10	350	20	1,500	5	250
9	4,200	63	2,205	10.5	367	21	1,575	5	250
10	4,200	63	2,205	10.5	368	21	1,575	6	240
11	4,400	66	2,310	11	385	22	1,650	5	250
12	4,600	70	2,450	12.5	437	25	1,875	7	350
13	4,000	66	2,310	10	350	20	1,500	5	250
14	4,200	66	2,310	10.5	367	21	1,575	5	250
15	4,000	60	2,100	10	350	20	1,500	6	300
รวม	53,600	814	28,580	135	4,725	270	20,250	70	3,370
ค่าแรงเฉลี่ย ¹		1	35.11	1	35	1	75	1	48.14
ค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่ ²		6.07	213.12	1.01	35.35	2.01	150.75	.52	25.03

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ ค่าแรงเฉลี่ยรายวัน} = \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนวัน/คน}}$$

$$^2 \text{ ค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่} = \text{จำนวนวัน/คน/ไร่}^3 \times \text{อัตราค่าแรงเฉลี่ยต่อวัน}$$

$$^3 \text{ จำนวนวัน/คน/ไร่} = \frac{\text{จำนวนวัน/คนรวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-11

แสดงปริมาณแรงงานในการดูแลรักษา

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	แรงงานถอนหญ้า (ครั้ง)	แรงงานใส่ปุ๋ย (ครั้ง)	แรงงานพ่นยา (ครั้ง)	แรงงานให้น้ำ (ครั้ง)
1	2,200	10	11	60	77
2	2,000	10	10	55	75
3	2,400	6	12	70	84
4	2,800	7	14	77	91
5	3,200	16	16	80	96
6	3,600	18	18	95	135
7	3,800	18	19	99	133
8	4,000	20	20	105	140
9	4,200	21	21	115	136
10	4,200	20	21	110	150
11	4,400	22	22	120	154
12	4,600	12	25	130	149
13	4,000	20	20	120	120
14	4,200	11	21	126	130
15	4,000	10	20	120	120
รวม	53,600	221	270	1,482	1,790
จำนวนครั้งเฉลี่ยต่อไร่ ¹		1.65	2.01	11.06	13.36

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถาม
ทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{จำนวนครั้งแรงงานเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{จำนวนครั้งของแรงงานรวม}}{\text{จำนวนพื้นที่ปลูกรวม}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-12
แสดงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ยต่อไร่

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงินต่อไร่ (บาท)
ค่าเช่าที่ดิน	300
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	247
ค่าดอกเบี้ยจ่าย	1,400
รวม	1,947

ที่มา : จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-13

แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ และค่าเสื่อมราคา

ลำดับที่	รายการ	หน่วยที่ใช้	อายุใช้ ¹ งานปี	จำนวน ¹	ราคา ² ต่อหน่วย	จำนวน เงิน	ค่าเสื่อม ³ ราคา เฉลี่ยต่อไร่
1	เครื่องสูบน้ำดีเซล 5 แรง	เครื่อง	20	1	14,000	14,000	140
2	เครื่องพ่นยาขนาดเล็ก	เครื่อง	15	1	3,000	3,000	40
3	จอบ	เล่ม	3	5	40	200	13.33
4	จอบพรวน	เล่ม	3	5	80	400	26.67
5	เสียม	เล่ม	3	2	15	30	2
6	บั้งกี	ใบ	1	5	25	125	25
						17,755	247

หมายเหตุ อุปกรณ์การเกษตรจำนวน 6 รายการในตารางที่ 5-13 นี้เป็นอุปกรณ์การเกษตรที่ไร่ขนาดพื้นที่ปลูก 5 ไร่ จำเป็นต้องใช้และถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่ปลูก 12 ไร่ ก็จะใช้อุปกรณ์เท่ากัน จึงเฉลี่ยค่าเสื่อมราคาโดยใช้ จำนวน 5 ไร่ เป็นตัวหาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ อายุการใช้งานและจำนวนหน่วยได้สอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตร

² ราคาต่อหน่วยเป็นราคาตลาดในปีการเพาะปลูก พ.ศ.2525/26 ซึ่งสอบถามจากร้านค้าในอำเภอบางโฮ้ง จังหวัดลำพูน และอำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่

³ ค่าเสื่อมราคา เฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{จำนวนเงิน} - \text{ราคาซาก}}{\text{อายุการใช้งาน}} \div 5 \text{ ไร่}$

1.4 ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรชาวไร่กระเทียมมีวิธีการขายกระเทียมสด 2 วิธีคือ ขายเหมาในแปลงโดยให้พ่อค้าตีราคาและเก็บเกี่ยวเอง เรียกว่า ขายเหมา และขายกระเทียมสดเป็นกิโลกรัม หลังจากจ้างแรงงานถอนกระเทียมเรียบร้อยแล้ว จากการสำรวจไร่กระเทียมขนาดใหญ่ พบว่าเกษตรกรขายกระเทียมสดเป็นกิโลกรัมหลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตในแต่ละไร่ ซึ่งประกอบด้วยค่าแรงงานถอนกระเทียม ค่าตอกมัด และค่าขนส่งจากไร่นาไปยังลานเรือนของเกษตรกร ดังจะอธิบายรายละเอียดของแต่ละรายการดังนี้

1.4.1 ค่าแรงถอนกระเทียมสด ผลผลิตของกระเทียม 1 ไร่ จะต้องใช้แรงงานรายวันในอัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 38.08 บาทต่อคน และจะต้องใช้แรงงานเฉลี่ยต่อไร่ 7.72 วันต่อคน รวมเป็นค่าแรงงานเฉลี่ยไร่ละ 293.98 บาท (ตารางที่ 5-14)

1.4.2 ค่าตอกมัด เกษตรกรที่ต้องการขายกระเทียมสด เมื่อจ้างแรงงานถอนกระเทียมแล้ว จะใช้ตอกมัดกระเทียมไว้เป็นกำใหญ่ ๆ เพื่อรอพ่อค้ามารับซื้อ โดยปกติจะมัดกระเทียมไว้มัดละประมาณ 5 กิโลกรัม ตอกที่ใช้มัดกระเทียมขายเป็นกำในจำนวนตอก 1 กำมี 1,000 เส้น ราคาเฉลี่ยกำละ 20 บาท คิดเป็นค่าตอกมัดเฉลี่ยไร่ละ 46.20 บาท (ตารางที่ 5-17)

1.4.3 ค่าขนส่งจากไร่นา ผลผลิตกระเทียมสดที่เป็นกำไว้จะต้องขนมายังลานบ้านของเกษตรกรเพื่อตากก่อนแขวนราวสำหรับเก็บเป็นกระเทียมแห้งหรือรอให้พ่อค้ามาซื้อเป็นกระเทียมสด ค่าขนส่งกระเทียมจากไร่นาไปยังลานบ้านจะต้องจ้างรถบรรทุก 4 ล้อเล็ก 1 คัน บรรจุกระเทียมได้ 2,500-3,000 กิโลกรัม คือ ประมาณผลผลิต 1 ไร่ต่อ 1 เที่ยว ค่าขนส่งขึ้นอยู่กับระยะทาง จากการสำรวจอาจจะสรุปได้ว่า ค่าขนส่งโดยเฉลี่ยเที่ยวละ 200 บาท¹

จากรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนการปลูกกระเทียมสดตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตกระเทียมสดเฉลี่ยต่อไร่ ดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-15 ปรากฏว่าในการผลิตกระเทียมสดมีต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น 11,875.85 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ

¹ จากการสอบถามชาวไร่ที่อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	456.- บาท
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูก	4,081.65 บาท
ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูก	1,100.02 บาท
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา	3,751.- บาท
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,947.- บาท
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	540.18 บาท
รวม ต้นทุนการผลิตกระเทียมสดต่อปี	11,875.85 บาท

ส่วนในตารางที่ 5-16 ได้แสดงต้นทุนการผลิตกระเทียมสดทั้งสิ้นแยกตามประเภทของต้นทุน ดังนี้คือ

ต้นทุนผันแปร	11,628.85 บาท
ต้นทุนคงที่	247.- บาท
รวม ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	11,875.85 บาท

และจากต้นทุนการผลิตกระเทียมสดไร่ละ 11,875.85 บาท คิดเป็นต้นทุนการผลิตกระเทียมสด
กิโลกรัมละ 4.18 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-14

แสดงค่าแรงงานในการถอนกระเทียมสด

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ค่าแรงงานถอนกระเทียมสด	
		จำนวนวัน/คน	จำนวนเงิน
1	2,200	44	1,760
2	2,000	40	1,400
3	2,400	48	1,824
4	2,800	56	2,240
5	3,200	56	2,184
6	3,600	63	2,520
7	3,800	76	3,040
8	4,000	80	2,800
9	4,200	74	2,960
10	4,200	80	2,800
11	4,400	88	3,080
12	4,600	90	3,600
13	4,000	80	3,200
14	4,200	80	2,800
15	4,000	80	3,200
รวม	53,600	1,035	39,408
ค่าแรงเฉลี่ย ¹		1	38.08
ค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่		7.72	293.98

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ ค่าแรงเฉลี่ยรายวัน} = \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนวัน/คน}}$$

$$^2 \text{ ค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่} = \text{จำนวนวัน/คน/ไร่}^3 \times \text{อัตราค่าแรงเฉลี่ยต่อวัน}$$

$$^3 \text{ จำนวนวัน/คน/ไร่} = \frac{\text{จำนวนวัน/คน}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-15

แสดงต้นทุนการผลิตกระเทียมสดเฉลี่ยต่อไร่

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน
ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน :	
ค่าจ้างไถดะไถแปร	300
ค่าแรงงานยกแปลงขุดร่องน้ำ	156
	456
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูก :	
ค่าปุ๋ยในการปลูก	335.81
ค่าแรงแกะกลีบกระเทียมพันธุ์	90.18
ค่าแรงรดน้ำแปลงก่อนปลูก	25.03
ค่าแรงปลูก	186
ค่าแรงคลุมแปลงปลูกด้วยฟางข้าว	19.13
ค่าพันธุ์	3,425.50
	4,081.65
ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูก	
ฟางข้าวคลุมแปลงปลูก	1,056.14
ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำ	43.88
	1,100.02
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา	
ค่าปุ๋ยเคมีในระยะการดูแลรักษา	341.19
ค่ายาคุมหญ้า	101.26
ค่ายาป้องกันและกำจัดโรค	167.98
ค่าแรงถอนหญ้า	351.65
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	71.05
ค่าแรงพ่นยาป้องกันและกำจัดโรค	1,667.29
ค่าแรงไถน้ำ	334.40
ค่าจานแบนหรือแคลง	27
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	589.18
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	100
	3,751
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	
ค่าเช่าที่ดิน	300
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	247
ค่าดอกเบี้ยจ่าย	1,400
	1,947
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	
ค่าแรงถอนกระเทียมสด	293.98
ค่าตอกมัด	46.20
ค่าขนส่งจากไร่นา	200
	540.18
รวมต้นทุนการผลิตกระเทียมสดต่อไร่	11,875.85

ตารางที่ 5-16

แสดงต้นทุนการผลิตกระเทียมสดแยกตามประเภทของต้นทุน

ประเภทของต้นทุน	จำนวนเงิน
<u>ต้นทุนผันแปร</u>	
ค่าแรงงานตั้งแต่การเตรียมดินจนถึงเก็บเกี่ยว	3,494.71
ค่าพันธุ์และค่าวัสดุ	6,134.14
ค่าขนส่งจากไร่นา	200.-
ค่าซ่อมอุปกรณ์การเกษตร	100.-
ค่าเช่าที่ดิน	300.-
ดอกเบี้ยยจ่าย	<u>1,400.-</u>
	<u>11,628.85</u>
<u>ต้นทุนคงที่</u>	
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	<u>247.-</u>
ต้นทุนการผลิตต่อไร่	<u>11,875.85</u>
1 ปริมาณผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,842.01
2 ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม	4.18

¹ ปริมาณผลผลิตต่อไร่จากการเฉลี่ยในตารางที่ 5-17

² ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม = $\frac{\text{จำนวนเงินต้นทุนการผลิตต่อไร่}}{\text{ปริมาณผลผลิตต่อไร่}}$

2. ต้นทุนขยายกระเทียมเข้า หมายถึงการขยายกระเทียมสดที่ตากแดดประมาณ 2-3 แดด น้ำหนักของกระเทียมเข้าจะลดลงเหลือน้อยกว่ากระเทียมสด คือจะเหลือประมาณ 75% ของน้ำหนัก กระเทียมสด ต้นทุนกระเทียมเข้าจะประกอบด้วย ต้นทุนกระเทียมสดรวมกับค่าแรงงานนำกระเทียม ผึ่งแดด ค่าแรงงานมัดจุกกระเทียม ค่าตอกมัด ค่าไม้ราวแขวน และค่าแรงงานในการแขวนราว

2.1 ค่าแรงงานนำกระเทียมผึ่งแดด ชาวไร่กระเทียมจะต้องจ้างแรงงานนำ กระเทียมที่มัดไว้เป็นกำใหญ่ ๆ จากไร่มาเรียงผึ่งไว้ในที่ที่มีแดดโดยให้ใบกระเทียมในแถวที่สอง คลุมปิดหัวกระเทียมของแถวที่หนึ่งไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้หัวของกระเทียมถูกแดดมาก การจ้างแรงงาน นำกระเทียมเรียงเพื่อผึ่งแดดและเก็บกระเทียมในตอนเย็นของผลผลิตกระเทียม 1 ไร่ ต้องใช้ แรงงานเฉลี่ย 10.15 วันต่อคน อัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 10 บาท เป็นค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 101.50 บาท (ตารางที่ 5-17)

2.2 ค่าแรงงานมัดจุกกระเทียม หลังจากให้นำกระเทียมสดมาผึ่งแดดประมาณ 3 แดด จนใบแห้งพอประมาณแล้วก็จะทำความสะอาดและมัดเป็นจุก เพื่อนำไปแขวนไว้รอการ จำหน่ายเป็นกระเทียมเข้า หรือเก็บจนแห้งเพื่อจำหน่ายในรูปของกระเทียมแห้ง สำหรับผลผลิตกระเทียม 1 ไร่ ชาวไร่จะจ้างแรงงานมัดจุกประมาณมัดละ 1.26 กิโลกรัม เฉลี่ยแล้ว 1 ไร่ จะมัดจุกได้ 2,262.49 มัด ค่าแรงงานคิดเฉลี่ยมัดละ .22 บาท รวมเป็นค่าแรงมัดจุกไร่ละ 497.75 บาท (ตารางที่ 5-17)

2.3 ค่าตอกมัด วัสดุที่ต้องใช้ในการนำกระเทียมเก็บแขวนราวคือดอกซึ่งใช้มัด กระเทียมปกติจะขายเป็นกำมีปริมาณกำละ 1,000 เส้น จะต้องซื้อดอกทั้งเส้นตามจำนวนผลผลิตเฉลี่ยต่อ ไร่คือ 2.31 กำ ราคากำละ 20 บาท รวมเป็นค่าดอกเฉลี่ยไร่ละ 46.20 บาท (ตารางที่ 5-17)

2.4 ค่าไม้ราวแขวนกระเทียม ในโรงเก็บกระเทียมซึ่งอาจเป็นใต้ถุนบ้านหรือโรงที่ สร้างขึ้นเพื่อเก็บกระเทียมโดยเฉพาะจะต้องใช้ไม้ทำราวเพื่อแขวนกระเทียมคร่อมไม้บนราวไม้ผลผลิต กระเทียม 1 ไร่จะต้องซื้อไม้ไม้ทำราวแขวนเฉลี่ยไร่ละ 10.28 อัน รวมเป็นราคาค่าไม้ราวแขวน ไร่ละ 150.09 บาท (ตารางที่ 5-17)

2.5 ค่าแรงงานในการแขวนราว เมื่อมัดจุกกระเทียมเป็นกำเล็ก ๆ เรียบร้อยแล้ว จะต้องจ้างแรงงานนำไปแขวนบนราวที่เตรียมไว้ในโรงเก็บ เพื่อให้กระเทียมอยู่ในที่อากาศโปร่ง เป็น การผึ่งไว้ในที่ร่มป้องกันไม่ให้กระเทียมเสีย ผลผลิตกระเทียม 1 ไร่จะต้องจ้างแรงงานเฉลี่ย 5.02 วันต่อคน อัตราค่าแรงวันละ 20.01 บาท รวมเป็นค่าแรงงานเฉลี่ยไร่ละ 100.45 บาท (ตารางที่ 5-17)

จากรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพิ่มจากการนำกระเทียมสดมาตาก 2-3 แดด เพื่อขายเป็นกระเทียมเฝ้าตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ได้นำมาคำนวณต้นทุนกระเทียมระยะที่สอง คือต้นทุนขายกระเทียมเฝ้าเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 12,771.84 บาท ดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-18 และได้นำปริมาณผลผลิตต่อไร่ของกระเทียมเฝ้ามาคิดต้นทุนการผลิตของกระเทียมเฝ้า เป็นจำนวนเงินกิโลกรัมละ 5.99 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-17

แสดงค่าแรงงานและค่าวัสดุซึ่งเป็นต้นทุนของกระเทียมเย้า

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	จำนวนผล ผลิต (กิโลกรัม)	ค่าแรงงานฝังแดด		ค่าแรงมัดจุก		ค่าตอกมัด		ค่าไม้ราวแขวน		ค่าแรงงานแขวนราว	
			จำนวนวัน/คน	จำนวนเงิน	ปริมาณ(มัด)	จำนวนเงิน	ปริมาณ(กำ)	จำนวนเงิน	ปริมาณ(อัน)	จำนวนเงิน	จำนวนวัน/คน	จำนวนเงิน
1	2,200	15,950	50	500	12,269	2,453	13	260	63	825	27	550
2	2,000	14,750	55	550	9,833	2,458	10	200	55	750	25	500
3	2,400	16,800	60	600	14,000	2,800	14	280	60	900	30	600
4	2,800	19,950	70	700	15,346	3,069	16	320	75	1,050	35	700
5	3,200	25,600	85	850	21,330	4,900	22	440	80	1,200	40	800
6	3,600	25,200	90	900	19,384	4,652	20	400	96	1,350	45	900
7	3,800	27,075	95	950	22,562	5,189	23	460	95	1,425	48	960
8	4,000	28,500	100	1,000	21,923	4,384	22	440	107	1,500	50	1,000
9	4,200	30,450	110	1,100	23,423	5,153	24	480	105	1,575	55	1,100
10	4,200	29,400	105	1,050	24,500	4,900	25	500	100	1,500	56	1,120
11	4,400	30,580	110	1,100	23,523	5,410	24	480	117	1,650	54	1,080
12	4,600	32,200	120	1,200	24,769	5,449	25	500	115	1,725	56	1,120
13	4,000	27,000	100	1,000	22,500	4,950	23	460	100	1,500	50	1,000
14	4,200	28,875	110	1,100	24,062	4,812	24	480	105	1,600	52	1,040
15	4,000	28,500	100	1,000	23,750	5,225	24	480	105	1,575	50	1,000
รวม	53,600	380,830	1,360	13,600	303,174	65,804	309	6,180	1,378	20,125	673	13,470
² ราคาเฉลี่ย		1	1	10	1	.22	1	20	1	14.60	1	20.01
³ เฉลี่ยต่อไร่		2,842.01	10.15	101.50	2,262.49	497.75	2.31	46.20	10.28	150.09	5.02	100.45

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ ปริมาณตอกมัด 1 กำ = 1,000 เส้นตอก

ตารางที่ 5-17 (ต่อ)

² การคำนวณหาค่าแรงงานฝังแคตเจลีย์รายวัน	=	$\frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนวัน/คน}}$
² การคำนวณหาค่าแรงมัดจุกมัดละ	=	$\frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{ปริมาณมัด}}$
² การคำนวณหาค่าตอกมัดก่าละ	=	$\frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{ปริมาณก่า}}$
² การคำนวณหาค่าไม้ทำราวแขวนอันละ	=	$\frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{ปริมาณ (อัน)}}$
² การคำนวณหาค่าแรงในการแขวนราวเจลีย์รายวัน	=	$\frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{จำนวนวัน/คน}}$
³ การคำนวณหามลผลิตเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{จำนวนผลผลิต}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$
³ การคำนวณหาค่าแรงฝังแคตเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{จำนวนวัน/คน}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา} \times \text{อัตราค่าแรงฝังแคตเจลีย์รายวัน}$
³ การคำนวณหาค่าแรงมัดจุกเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{ปริมาณมัดรวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา} \times \text{อัตราค่าแรงเจลีย์ต่อมัด}$
³ การคำนวณหาค่าตอกมัดเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{ปริมาณก่ารวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา} \times \text{อัตราค่าตอกก่า}$
³ การคำนวณหาค่าไม้ทำราวแขวนเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{ปริมาณรวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา} \times \text{อัตราค่าไม้ต่ออัน}$
³ การคำนวณค่าแรงในการแขวนราวเจลีย์ต่อไร่	=	$\frac{\text{จำนวนวัน/คน}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา} \times \text{อัตราค่าแรงแขวนราวเจลีย์รายวัน}$

ตารางที่ 5-18

แสดงต้นทุนขายของกระเทียมเข้าเฉลี่ยต่อไร่

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน
ต้นทุนกระเทียมสด (ตารางที่ 5-15)	11,875.85
ค่าแรงงานนำกระเทียมฝั่งแคต	101.50
ค่าแรงงานมัดจุกกระเทียม	497.75
ค่าดอกมัด	46.20
ค่าไม้ราวแขวนกระเทียม	150.09
ค่าแรงงานในการแขวนราว	100.45
รวมต้นทุนกระเทียมเข้าต่อไร่	12,771.84
¹ ปริมาณผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,131.51
² ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม	5.99

ศูนย์วิทยพัชกร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ปริมาณผลผลิตต่อไร่ ได้มาจากผลผลิตกระเทียมสดต่อไร่จำนวน 2,842.01 กก.

จากตารางที่ 5-17 แปรสภาพเป็นกระเทียมเข้าโดยการตากแดด 3-7 วัน น้ำหนักจะลดลงเหลือ

$$70-80\% \text{ (เฉลี่ย 75\%)} \quad 2,842.01 \times \frac{75}{100} = 2,131.51$$

$$\text{² ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม} = \frac{\text{จำนวนเงินต้นทุนการผลิตต่อไร่}}{\text{ปริมาณผลผลิตต่อไร่}}$$

3. ต้นทุนขยายกระเทียมแห้ง หมายถึงต้นทุนขยายของกระเทียมเข้าที่แขวนอยู่บนราวในโรงเก็บจนแห้งสนิท น้ำหนักของกระเทียมแห้งจะลดลงจากกระเทียมสดเหลือประมาณ 35% ประเภทของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากต้นทุนระยะที่ 2 ได้แก่ ค่าไฟฟ้าในโรงเก็บเนื่องจากต้องเปิดไฟตลอดคืน และค่าเสื่อมราคาอาคารโรงแขวน

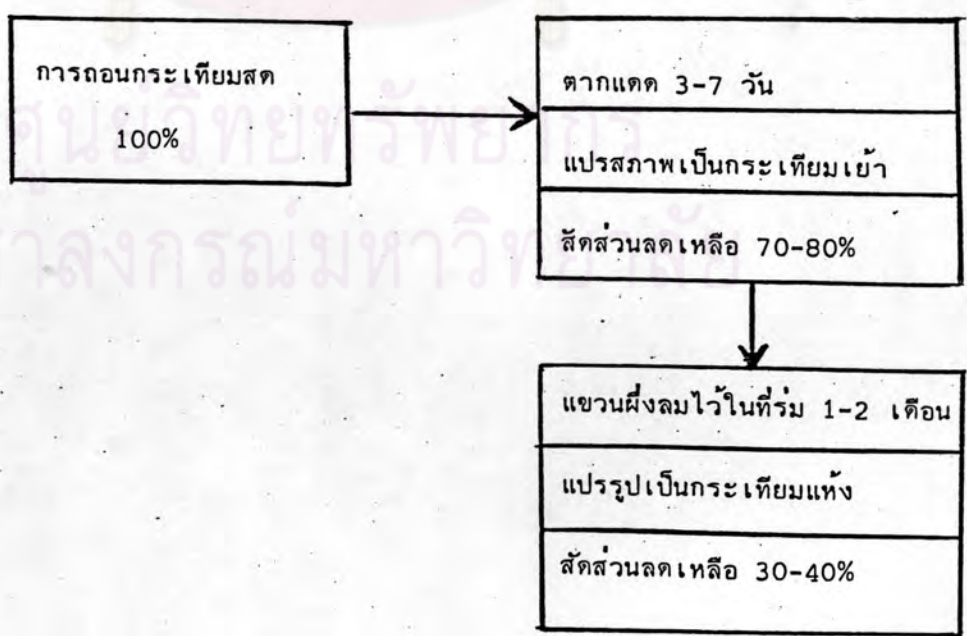
3.1 ค่าไฟฟ้า ในโรงเก็บกระเทียมเพื่อป้องกันมิให้สัตว์จำพวกหนูและแมลงมากัดหรือทำอันตรายต่อหัวกระเทียม เกษตรกรจะเปิดไฟในโรงเก็บทิ้งไว้ตลอดทั้งคืน ค่าไฟฟ้าเป็นราคาเฉลี่ยของเดือนมีนาคมและเมษายน ต่อกระเทียม 1 ไร่ที่แขวนในโรงเก็บจะต้องใช้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงิน 8.24 บาท (ตารางที่ 5-19)

3.2 ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงแขวน หมายถึง ต้นทุนของบริการที่ได้รับจากโรงแขวนกระเทียมที่นำมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด การคิดค่าเสื่อมราคาได้คิดตามอายุการใช้งานโดยวิธีเส้นตรงดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 5-20 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยไร่ละ 110.17 บาท

จากรายละเอียดต้นทุนทั้ง 3 ระยะที่กล่าวมาแล้วได้แสดงขั้นตอนของการเก็บผลผลิต การแปรสภาพและการแปรรูปเป็นผลผลิตกระเทียมแห้งในแผนภูมิที่ 5-1

แผนภูมิที่ 5-1

แสดงขั้นตอนการผลิตกระเทียมสดและกระเทียมแห้ง

ตารางที่ 5-19

แสดงค่าไฟฟ้าที่ใช้ในโรงเก็บกระเทียมเฉลี่ยต่อไร่

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	มีนาคม(บาท) ¹	เมษายน(บาท) ¹	รวม(บาท)	ค่าไฟฟ้าเฉลี่ย/ไร่ ²
1	2,200	24.51	26.85	51.36	9.34
2	2,000	25.68	28.02	53.70	10.74
3	2,400	26.85	30.36	57.21	9.54
4	2,800	24	31.53	55.53	7.93
5	3,200	34.35	32.70	67.05	8.38
6	3,600	36	37.65	73.65	8.18
7	3,800	35	39.30	74.30	7.82
8	4,000	37.65	40.95	78.60	7.86
9	4,200	37	37.65	74.65	7.11
10	4,200	39.30	39.30	78.60	7.49
11	4,400	37.65	42.60	80.25	7.30
12	4,600	31.53	44.25	75.78	6.59
13	4,000	39.30	47.55	86.85	8.69
14	4,200	37	49.20	86.20	8.21
15	4,000	36	47.55	83.55	8.36
รวม	53,600	501.82	575.46	1,077.28	123.54
³ เฉลี่ยต่อไร่					8.24

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹จำนวนเงินค่าไฟฟ้าของโรงเก็บ ได้จากการสอบถามจากชาวไร่กระเทียมและเป็นค่าไฟฟ้าของเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน 2526 เนื่องจากกระเทียมต้องแขวนไว้ในโรงเก็บตั้งแต่ 2 เดือนขึ้นไปจึงจะแปรรูปเป็นกระเทียมแห้งและต้นเดือนมีนาคมเป็นระยะที่เก็บผลผลิตกระเทียมไปเพื่อรอให้เป็นกระเทียมแห้ง

$$^2 \text{ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยแต่ละไร่} = \frac{\text{ค่าไฟฟ้ารวม}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

$$^3 \text{ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{จำนวนรวมค่าไฟฟ้าเฉลี่ยแต่ละไร่}}{\text{จำนวนไร่}}$$

ตารางที่ 5-20

รายละเอียดเกี่ยวกับอาคารโรงงานกระเทียมและค่าเสื่อมราคา

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	อายุการใช้งาน ¹ (ปี)	จำนวน ¹ หน่วย	ราคาต่อ ² หน่วย	จำนวนเงิน	ค่าเสื่อมราคา/ไร่/ปี ³
1	2,200	20	1	10,000	10,000	90.91
2	2,000	20	1	10,000	10,000	100
3	2,400	20	1	14,000	14,000	116.67
4	2,800	20	1	18,000	18,000	128.57
5	3,200	20	2	10,000	20,000	125
6	3,600	20	2	12,000	24,000	133.33
7	3,800	20	2	12,000	24,000	126.32
8	4,000	20	2	13,000	26,000	130
9	4,200	20	2	10,000	20,000	95.24
10	4,200	20	2	9,000	18,000	85.71
11	4,400	20	2	10,000	20,000	90.91
12	4,600	20	2	11,000	22,000	95.65
13	4,000	20	2	12,000	24,000	120
14	4,200	20	2	12,000	24,000	114.29
15	4,000	20	2	10,000	20,000	100
รวม	53,600			173,000	294,000	1,652.60
⁴ เฉลี่ยต่อไร่						110.17

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ อายุการใช้งานและจำนวนหน่วยได้สอบถามจากชาวไร่กระเทียม

² ราคาต่อหน่วยเป็นราคาค่าก่อสร้างในปีการเพาะปลูก พ.ศ.2525/2526

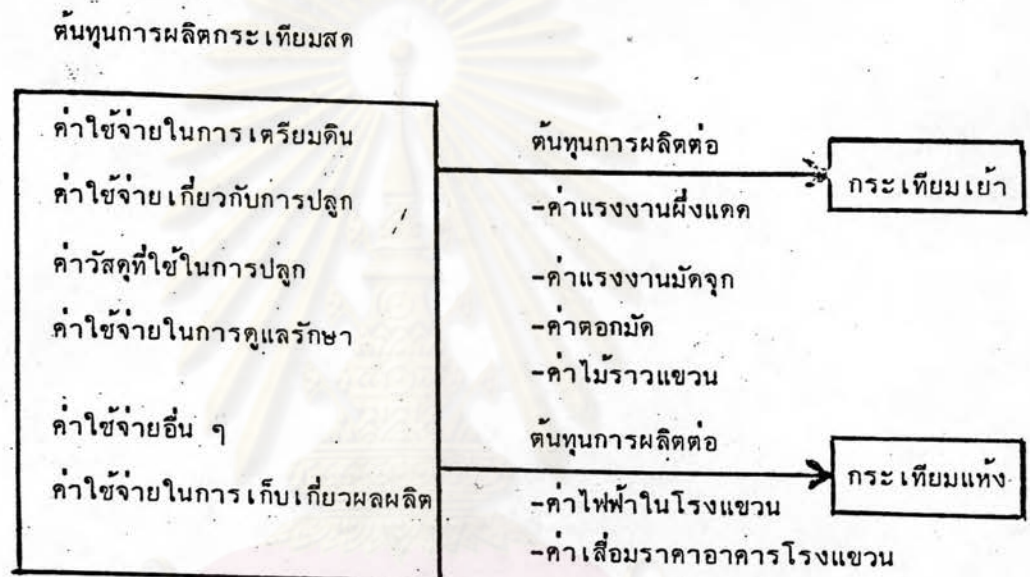
³ ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยแต่ละไร่ = $\frac{\text{จำนวนเงิน} - \text{ราคาซาก}}{\text{อายุการใช้งาน}} \div \text{พื้นที่ปลูก} \times 400 \text{ ตารางวา}$

⁴ ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{จำนวนรวมค่าเสื่อมราคาแต่ละไร่}}{\text{จำนวนไร่}}$

จากการศึกษาต้นทุนการผลิตของกระเทียมแห้งทั้ง 3 ระยะดังกล่าวอาจสรุป
ขั้นตอนประเภทของต้นทุนได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 5-2

แสดงประเภทของต้นทุนการผลิตทั้ง 3 ระยะของกระเทียมแห้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากรายละเอียดต้นทุนของการขายกระเทียมแห้งตามที่ได้อธิบายมาแล้วได้นำมาคำนวณ
ต้นทุนกระเทียมระยะที่สามคือ ต้นทุนกระเทียมแห้งเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 12,890.25 บาท
ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5-21

ตารางที่ 5- 21

แสดงต้นทุนขายของกระเทียมแห้งเฉลี่ยต่อไร่

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน
ต้นทุนกระเทียมเข้า	12,771.84
ค่าไฟฟ้าในโรงแขวนกระเทียม	8.24
ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงแขวน	110.17
รวมต้นทุนกระเทียมแห้งต่อไร่	<u>12,890.25</u>
¹ ปริมาณผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	994.70
² ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม	12.96

¹ ปริมาณผลผลิตต่อไร่ได้มาจาก กระเทียมสดต่อไร่จำนวน 2,842.01 กิโลกรัม จาก
ตารางที่ 5-17 แปรสภาพเป็นกระเทียมเข้าและแปรรูปเป็นกระเทียมแห้งโดยขั้นตอนการตาก
แดด 3-7 วัน และแขวนผึ่งลมไว้ 1-2 เดือน น้ำหนักจะลดลงเหลือ 30-40% (เฉลี่ย 35%)
 $2,842.01 \times \frac{35}{100} = 994.70$ กิโลกรัม

² ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม = $\frac{\text{จำนวนเงินต้นทุนการผลิตต่อไร่}}{\text{ปริมาณผลผลิตต่อไร่}}$

การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตต่อไร่ของเกษตรกรในฐานะเอกชน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

จากการสอบถามเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนที่ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 5 ไร่ถึง 12 ไร่) จำนวน 50 ราย ต้นทุนการผลิตกระเทียมของผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความแตกต่างจากเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกบางรายการในต้นทุนระยะที่ 1 ซึ่งเป็นต้นทุนขายกระเทียมสดดังต่อไปนี้คือ

ค่าใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุการเกษตรซึ่งได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่ายาคุมหญ้า ค่าพันธุ์กระเทียม สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีต้นทุนที่ต่ำกว่าเกษตรกรในฐานะเอกชน (ตารางที่ 5-22 ถึง 5-25) ทั้งนี้ เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกโดยการขายวัสดุการเกษตรให้ในราคาต่ำกว่าราคาขายของพ่อค้าคนกลาง

ค่าใช้จ่ายประเภทดอกเบี้ยจ่าย เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะได้เปรียบเกษตรกรในฐานะเอกชนอีกประการหนึ่งคือ ในด้านการจัดหาเงินลงทุนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสามารถกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรได้ในจำนวนที่ต้องการใช้ลงทุนทำไร่กระเทียม และเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าเกษตรกรในฐานะเอกชนกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ

¹ สหกรณ์การเกษตรจะกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรโดยเสียดอกเบี้ยเงินกู้ตามหนังสือข้อยับค้ำของธนาคารซึ่งมีอัตราดังนี้คือ

1. ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2520 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2522 ร้อยละหกต่อปี
2. ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2522 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2525 ร้อยละเจ็ดต่อปี
3. ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2525 เป็นต้นไปร้อยละแปดต่อปี

เมื่อสหกรณ์การเกษตรนำเงินกู้นี้มาให้สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรนำไปทำการเกษตร เช่น ทำไร่กระเทียม สหกรณ์การเกษตรจะบวกดอกเบี้ยเพื่อเป็นรายได้ของสหกรณ์การเกษตรในอัตราร้อยละสามต่อปี ดังนั้น สมาชิกสหกรณ์การเกษตรผู้ลงทุนทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่ในปีการผลิต 2525/26 จึงเสียค่าใช้จ่ายประเภทดอกเบี้ยจ่ายในอัตราร้อยละสิบเอ็ดต่อปี และจากผลการศึกษาต้นทุนการทำ

¹ ฎกษณวทที่ 1 เรื่อง "ข้อยับค้ำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฉบับที่ 26 ว่าด้วยการให้กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรกู้เงินระยะยาวเพื่อการเกษตร"

ไร่กระเทียมขนาดใหญ่ เกษตรกรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตไร่ละ 11,875.85 บาท (ตารางที่ 5-15) ดังนั้น จึงประมาณว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจำเป็นต้องกู้เงินมาลงทุนทำไร่กระเทียมไร่ละ 10,000 บาท คิดเป็นจำนวนดอกเบี้ยจ่ายไร่ละ 1,100 บาท

ส่วนต้นทุนอื่น ๆ ในการผลิตกระเทียมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะมีจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกับต้นทุนของเกษตรกรในฐานะเอกชน ผลของการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตต่อไร่ของเกษตรกรในฐานะเอกชนและสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่าต้นทุนการผลิตต่อไร่ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่ำกว่าต้นทุนการผลิตต่อไร่ของเกษตรกรในฐานะเอกชน (ตารางที่ 5-26)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-22
แสดงปริมาณปุ๋ยและค่าปุ๋ยที่ไ้ใช้ในตอนเริ่มปลูกกระเทียม
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ปริมาณปุ๋ย (กก.)	จำนวนเงิน (บาท)
1	2,000	260	1,430
2	2,400	330	1,930
3	2,600	325	1,885
4	2,800	364	2,000
5	3,000	390	2,145
6	3,600	460	2,668
7	3,200	416	2,370
8	4,000	530	2,968
9	4,200	570	3,306
10	4,200	546	3,110
11	4,400	550	3,025
12	4,000	530	2,968
13	4,600	598	3,348
14	4,400	550	3,190
15	4,400	550	3,080
รวม	53,800	6,969	39,423
1 ราคาเฉลี่ย		1 กก.	5.66
2 เฉลี่ยไร่ละ (400 ตารางวา)		51.81	293.24

ที่มา : จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์การเกษตร จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$\begin{aligned}
 \text{1 ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม} &= \frac{\text{มูลค่าปุ๋ย}}{\text{ปริมาณปุ๋ย}} \\
 \text{ปริมาณปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} &= \frac{\text{ปริมาณปุ๋ย}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}
 \end{aligned}$$

$$\text{2 ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} = \text{ปริมาณปุ๋ยต่อไร่} \times \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม}$$

ตารางที่ 5-23

แสดงจำนวนกิโลกรัมของพันธุ์กระเทียมที่ใช้และค่าพันธุ์ต่อไร่
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก(ตารางวา)	ปริมาณกลีบกระเทียม พันธุ์ (กก.)	จำนวนเงิน (บาท)
1	2,000	495	19,800
2	2,400	500	17,500
3	2,600	600	22,800
4	2,800	750	26,250
5	3,000	765	26,775
6	3,600	810	25,920
7	3,200	720	21,600
8	4,000	900	30,600
9	4,200	920	29,440
10	4,200	1,000	35,500
11	4,400	800	25,600
12	4,000	950	29,450
13	4,600	850	26,350
14	4,400	950	28,500
15	4,400	900	27,900
รวม	53,800	11,910	393,985
1 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ		1	33.08
2 เฉลี่ยไร่ละ		88.55	2,929.23

ที่มา : จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$1 \text{ การคำนวณหาราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัม} = \frac{\text{มูลค่าพันธุ์}}{\text{ปริมาณพันธุ์}}$$

$$2 \text{ การคำนวณหาราคาเฉลี่ยต่อไร่} = \text{จำนวนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่}^3 \times \text{ราคาพันธุ์เฉลี่ยต่อกิโลกรัม}$$

$$3 \text{ จำนวนพันธุ์ที่ใช้ต่อไร่} = \frac{\text{ปริมาณพันธุ์}}{\text{พื้นที่รวม}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-24

แสดงปริมาณปุ๋ยและค่าปุ๋ยที่ใช้ในระยะของการดูแลรักษา

ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	ปริมาณปุ๋ย (กก.)	จำนวนเงิน (บาท)
1	2,000	260	1,430
2	2,400	310	1,798
3	2,600	340	1,972
4	2,800	370	2,032
5	3,000	371	2,040
6	3,600	470	2,726
7	3,200	410	2,335
8	4,000	520	2,912
9	4,200	550	3,190
10	4,200	530	3,018
11	4,400	590	3,245
12	4,000	540	3,024
13	4,600	600	3,360
14	4,400	590	3,422
15	4,400	583	3,265
รวม	53,800	7,034	39,769
1 ราคาเฉลี่ย		1	5.65
2 เฉลี่ยไร่ละ		52.30	295.50

ที่มา : จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม} = \frac{\text{มูลค่าปุ๋ย}}{\text{ปริมาณปุ๋ย}}$$

$$^2 \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} = \text{ปริมาณปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่}^3 \times \text{ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม}$$

$$^3 \text{ปริมาณปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{ปริมาณปุ๋ย}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-25

แสดงปริมาณและมูลค่ายาป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูพืช

ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ไร่ลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ตารางวา)	ค่ายาคูมหน้้า		ค่ายาป้องกันและกำจัดโรค	
		ปริมาณ(ขวด)	จำนวนเงิน(บาท)	ปริมาณ(ขวด)	จำนวนเงิน(บาท)
1	2,000	2	370	2	700
2	2,400	3	540	3	1,065
3	2,600	3	510	3	1,056
4	2,800	4	720	4	1,420
5	3,000	4	716	4	1,400
6	3,600	5	900	4	1,408
7	3,200	6	1,110	4	1,404
8	4,000	5	900	4	1,420
9	4,200	5	905	5	1,750
10	4,200	5	910	5	1,760
11	4,400	6	1,074	5	1,770
12	4,000	5	895	5	1,750
13	4,600	6	1,086	5	1,760
14	4,400	6	1,086	5	1,770
15	4,400	6	1,092	5	1,750
รวม	53,800	71	12,814	63	22,183
1 ราคาเฉลี่ย		1	180.48	1	352.11
2 เฉลี่ยไร่ละ		.53	95.65	.47	165.49

ที่มา : จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$1 \text{ ราคาเฉลี่ย} = \frac{\text{จำนวนเงินรวม}}{\text{ปริมาณ}}$$

$$2 \text{ เฉลี่ยไร่ละ} = \text{ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่}^3 \times \text{ราคาเฉลี่ยต่อไร่}$$

$$3 \text{ ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{ปริมาณ}}{\text{พื้นที่ปลูก}} \times 400 \text{ ตารางวา}$$

ตารางที่ 5-26

แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตต่อไร่ของเกษตรกรในฐานะเอกชน

และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

	จำนวนเงิน		ผลต่าง
	เกษตรกรในฐานะเอกชน	สมาชิกสหกรณ์การเกษตร	
ต้นทุนระยะที่ 1 (ต้นทุนการผลิตระยะเตรียมผล)			
ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน			
ค่าจ้างไถตะไถแปร	300	300	
ค่าแรงงานยกแปลงขุดร่องน้ำ	156	156	
	456	456	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปลูก			
ค่าปุ๋ยในการปลูก	335.81	293.24	
ค่าแรงแกลกลีบกระเทียมพันธุ์	90.18	90.18	
ค่าแรงงานรดน้ำแปลงก่อนปลูก	25.03	25.03	
ค่าแรงปลูก	186	186	
ค่าแรงคลุมแปลงปลูกด้วยฟางข้าว	19.13	19.13	
ค่าพันธุ์	3,425.50	2,929.23	
	4,081.65	3,542.81	538.84
ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูก			
ฟางข้าวคลุมแปลงปลูก	1,056.14	1,056.14	
ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำ	43.88	43.88	
	1,100.02	1,100.02	=
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา			
ค่าปุ๋ยเคมีในระยะการดูแลรักษา	341.19	295.50	
ค่ายาคุมหญ้า	101.26	95.65	
ค่ายาป้องกันและกำจัดโรค	167.98	165.49	
ค่าแรงถอนหญ้า	351.65	351.65	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	71.05	71.05	
ค่าแรงพ่นยาป้องกันและกำจัดโรค	1,667.29	1,667.29	
ค่าแรงให้น้ำ	334.40	334.40	
ค่าจานแบนหรือแคลง	27	27	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	589.18	589.18	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	100	100	
	3,751	3,697.21	53.79
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
ค่าเช่าที่ดิน	300	300	
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	247	247	
ค่าตกลงเบี่ยจ่าย	1,400	1,100	
	1,947	1,647	300

ตารางที่ 5-26 (ต่อ)

	จำนวนเงิน		ผลต่าง
	เกษตรกรในฐานะเอกชน	สมาชิกสหกรณ์การเกษตร	
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต			
ค่าแรงถอนกระเทียมสด	293.98	293.98	
ค่าดอกมัด	46.20	46.20	
ค่าขนส่งจากไร่นา	200	200	
	540.18	540.18	-
รวมต้นทุนการผลิตกระเทียมสดต่อไร่	11,875.85	10,983.22	892.63
<u>ต้นทุนระยะที่ 2 (ต้นทุนขยายกระเทียมเข้า)</u>			
ต้นทุนกระเทียมสด	11,875.85	10,983.22	
ค่าแรงงานนำกระเทียมผึ่งแดด	101.50	101.50	
ค่าแรงงานมัดจุกกระเทียม	497.75	497.75	
ค่าดอกมัด	46.20	46.20	
ค่าไม้ราวแขวนกระเทียม	150.09	150.09	
ค่าแรงงานในการแขวนราว	100.45	100.45	
รวมต้นทุนกระเทียมเข้าต่อไร่	12,771.84	11,879.21	892.63
<u>ต้นทุนระยะที่ 3 (ต้นทุนขยายกระเทียมแห้ง)</u>			
ต้นทุนกระเทียมเข้า	12,771.84	11,879.21	
ค่าไฟฟ้าในโรงแขวนกระเทียม	8.24	8.24	
ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงแขวน	110.17	110.17	
รวมต้นทุนกระเทียมแห้งต่อไร่	12,890.25	11,997.62	892.63

จากการเปรียบเทียบต้นทุนทั้ง 3 ระยะระหว่างผู้ผลิตซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและผู้ผลิตที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พบว่าต้นทุนการผลิตกระเทียมสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ยไร่ละ 10,983.22 บาท ส่วนต้นทุนการผลิตกระเทียมสดของเกษตรกรในฐานะเอกชนไร่ละ 11,875.85 บาท สูงกว่าต้นทุนการผลิตกระเทียมสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ยไร่ละ 892.63 บาท ทั้งนี้เป็นเพราะรายจ่ายค่าวัสดุการเกษตรและรายจ่ายค่าดอกเบี้ยของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่ำกว่า เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากสหกรณ์ให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำกว่าซื้อจากที่อื่นและคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำกว่าที่จากสถาบันอื่น ๆ ส่วนต้นทุนกระเทียมเข้าและกระเทียมแห้งของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีจำนวนต่ำกว่าเฉลี่ยไร่ละ 892.63 บาทเท่าเดิม

เนื่องจากค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นั้นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและเกษตรกรในฐานะเอกชนจ่ายเป็นจำนวนเท่ากัน

รายได้จากการปลูกกระเทียม

รายได้จากการปลูกกระเทียมซึ่งได้มาจากการจำหน่ายกระเทียมสด กระเทียมเข้าและกระเทียมแห้งขึ้นอยู่กับปริมาณที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในแต่ละปี และราคาจำหน่ายของกระเทียมแต่ละชนิด

1. ปริมาณ กระเทียมที่นิยมปลูกในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนนั้นมีอยู่ 2 ฤดูกาลเพาะปลูก คือ กระเทียมเบา หรือกระเทียมตอ เริ่มปลูกเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม และจะเก็บเกี่ยวได้ในราวปลายเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนกระเทียมหนักหรือกระเทียมปีจะเริ่มปลูกประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม และจะเริ่มเก็บเกี่ยวราวเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม (ภาพที่ 5-1) ดังนั้น ปริมาณกระเทียมที่เก็บเกี่ยวได้เป็นกระเทียมสดจะมีช่วงตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม และปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น สภาพพื้นที่ปลูก ชนิดของพันธุ์ การบำรุงรักษาและดินฟ้าอากาศ ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 โดยปกติผลผลิตกระเทียมจะสูงมากในปีที่มีอากาศหนาวเย็นและไม่มีฝนตก ดังนั้น การคิดผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่เก็บเกี่ยวได้ในปี 25/26 จึงใช้ปริมาณการผลิตกระเทียมสดที่สอบถามจากชาวไร่กระเทียม 50 ราย นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อไร่ซึ่งได้ปริมาณกระเทียมสดเฉลี่ยต่อไร่ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 5-17 ผลผลิตกระเทียมสดที่ได้มาจะนำมาแปรสภาพเป็นกระเทียมเข้า และแปรรูปเป็นกระเทียมแห้ง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในแผนภูมิที่ 2

อนึ่ง ในการแปรรูปกระเทียมสดเป็นกระเทียมเข้าและกระเทียมแห้งจะทำให้ปริมาณเปลี่ยนแปลงไป จึงได้ใช้อัตราส่วนซึ่งสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมและจากงานค้นคว้าและทดลองงานพืชผักสถานีทดลองพืชไร่แม่โจ้ เป็นหน่วยในการคำนวณดังนี้

กระเทียมสด	10 กิโลกรัม	ได้กระเทียมเข้า	7.5 กิโลกรัม
กระเทียมสด	10 กิโลกรัม	ได้กระเทียมแห้ง	3.5 กิโลกรัม

ภาพที่ 5-1

แสดงฤดูกาล , แหล่งผลิต และปริมาณการจำหน่ายออกสู่ตลาด

ฤดูกาล	รุ่น		ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	
เพาะปลูก	1	กระเทียมเบา	—————												
	2	กระเทียมหนัก		—————											
เก็บผลผลิต	1	กระเทียมเบา			—————										
	2	กระเทียมหนัก						—————							
ปริมาณการจำหน่ายออกสู่ตลาด%			0.1	0.4	0.6	0.5	9.5	48.7	21.7	7.4	5.5	2.8	0.7	2.1	

	รุ่น	จังหวัด	%	จังหวัด	%	จังหวัด	%	จังหวัด	%
แหล่งผลิต	1	เชียงใหม่	46	ลำปาง	8	พะเยา	5		
	2	ลำพูน	26	เชียงราย	5	แม่ฮ่องสอน	2		

2. ราคา ราคาที่นำมาคำนวณรายได้ ได้แก่ราคากระเทียมสด ราคากระเทียมเฝ้า และราคากระเทียมแห้งที่เกษตรกรจำหน่ายได้ ณ ที่ไร่กระเทียม ซึ่งราคาย่อมแตกต่างกันไปตามชนิดของกระเทียม นอกจากนี้ ราคายังขึ้นอยู่กับคุณภาพและภาวะตลาดในแต่ละช่วงเวลาด้วย

2.1 คุณภาพของกระเทียม

เมื่อเกษตรกรผลิตกระเทียมเสร็จเรียบร้อยแล้วและต้องการขายเป็นกระเทียมสดก็จะมัดด้วยดอกลงเป็นมัดใหญ่ ๆ ประมาณ 5 กิโลกรัม ถึง 10 กิโลกรัมต่อ 1 มัด เพื่อรอจำหน่าย โดยไม่ได้คัดแยกคุณภาพแต่อย่างใด พอค้าที่ซื้อไปจะนำไปคัดแยกคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง กระเทียมสดที่เกษตรกรจำหน่ายจึงหมายถึงกระเทียมสดคละ¹ สำหรับกระเทียมเฝ้าเกษตรกรจะนำมาตากแดดประมาณ 3-7 วัน เพื่อให้หัวกระเทียมหมาด นำหนักลดลงและมีกลิ่นฉุนขึ้นแล้วจึงจะมัดด้วยดอกลงประมาณมัดละ 1.26 กิโลกรัม นำแขวนไว้บนราวไม้ในโรงเก็บเพื่อรอให้พอค้ามาซื้อโดยไม่คัดแยกคุณภาพเช่นเดียวกับกระเทียมสด ส่วนกระเทียมที่เกษตรกรจะเก็บไว้จำหน่ายเป็นกระเทียมแห้งนั้นเกษตรกรจะคัดแยกผลผลิตกระเทียมเฝ้าออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ

หัวขนาดใหญ่	1 ส่วน
หัวขนาดกลาง	2 ส่วน
หัวขนาดเล็ก	1 ส่วน
รวมทั้งหมด	4 ส่วน

กระเทียมเฝ้าที่คัดแยกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จะมัดด้วยดอกลงประมาณมัดละ 5 กิโลกรัม เพื่อนำไปแขวนไว้บนราวไม้ในโรงเก็บเพื่อรอให้แห้งประมาณ 1-2 เดือน ซึ่งจะได้กระเทียมแห้งประมาณ 2.33 กิโลกรัม และในการจำหน่ายนั้นเกษตรกรจะแยกกระเทียมออกเป็น 2 ชนิดคือ กระเทียมแห้งหัวขนาดใหญ่จะจำหน่ายในราคาของกระเทียมแห้งอย่างดี และกระเทียมแห้งหัวขนาดกลางและขนาดเล็กจะจำหน่ายในราคาของกระเทียมแห้งอย่างรอง พอค้าขายส่งที่ซื้อกระเทียมทั้งสองชนิดนี้ไปจะนำไปจำหน่ายต่อในรูปของกระเทียมแห้งทั้งหมด กระเทียมแห้งตัดหมวดและกระเทียมแห้งแกะกลีบกลีบใหญ่ กระเทียมแห้งแกะกลีบกลีบกลาง กระเทียมแห้งแกะกลีบกลีบเล็ก ซึ่งการจำหน่ายในชั้นตอนนี้ของพอค้าจะมีราคาสูงต่ำแตกต่างกันตามคุณภาพของกระเทียม

¹ กระเทียมสดคละหมายถึง กระเทียมสดที่มีหัวขนาดใหญ่ กลาง และเล็กคละกันอยู่

2.2 ภาวะตลาด

ปกติราคากระเทียมจะลดลงในระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายน โดยเฉพาะเดือนมีนาคมราคาจะลดลงต่ำมาก ดังปรากฏในภาพที่ 5-2 ราคาขายส่งกระเทียมแห้งอย่างดีในกรุงเทพมหานครในเดือนมีนาคมและเมษายนของปี 2523, 2524, 2525 ลดลงมากกว่าเดือนอื่น ๆ ทั้ง 3 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นช่วงเวลา que กระเทียมมีผลผลิตจากไร่ออกสู่ตลาดมาก (ภาพที่ 5-1) แต่ในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม กระเทียมจะมีราคาสูงมากกว่าเดือนอื่น ๆ เพราะเป็นช่วงที่กระเทียมของฤดูกาลผลิตที่ผ่านมาใกล้จะหมด เกษตรกรต้องซื้อกระเทียมทำพันธุ์ปลูกและความต้องการบริโภคก็ยังมีเท่าเดิม

จากการที่ราคามีการเปลี่ยนแปลงลดลงและเพิ่มขึ้นในแต่ละช่วงของปีและจากการที่ชาวไร่กระเทียมสามารถเก็บกระเทียมไว้รอจำหน่ายได้เป็นเวลานานถึง 1 ปี จึงเป็นการยากที่จะกำหนดว่าจะใช้ราคาของช่วงเวลาใด อีกทั้งเกษตรกรจะขายกระเทียมเมื่อใดขึ้นอยู่กับความจำเป็นทางการเงินและความพอใจของแต่ละราย จากการสอบถามพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีเงินทุนน้อยจำเป็นต้องขายกระเทียมในรูปของกระเทียมสดและกระเทียมเข้ามากกว่ากระเทียมแห้ง โดยเฉพาะเกษตรกรที่ทำไร่กระเทียมขนาดเล็กเกือบทุกรายจะขายกระเทียมสดในรูปขายเขียวในแปลง จะมีก็แต่เกษตรกรที่ทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่เท่านั้นที่เก็บกระเทียมไว้รอแห้งก่อนจึงจำหน่าย ดังนั้น ราคาที่จะนำมาคำนวณรายได้จึงใช้ราคาเฉลี่ยตลอดปีดังนี้ (ตารางที่ 5-27, 5-28, 5-29, 5-30)

ราคากระเทียมสด กิโลกรัมละ	11.67 บาท
ราคากระเทียมเข้า กิโลกรัมละ	16.69 บาท
ราคากระเทียมแห้งอย่างดี กิโลกรัมละ	40.76 บาท
ราคากระเทียมแห้งอย่างรอง กิโลกรัมละ	34.92 บาท

ภาพที่ 5-2

แสดงราคาจำหน่ายของกระเทียมรายเดือน (หน่วย บาท/กก.)

เดือน	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	เฉลี่ย
-------	-----	-----	------	------	-----	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--------

ราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ - กระเทียมสด

2523	8.29	7.94	6.28	7.67	8.70	7.27	9.33	9.57	9.87	9.25	9.44	9.50	8.50
2524	7.69	6.18	-	6.20	5.61	7.50	6.50	8.00	7.31	-	-	9.33	7.15
2525	10.69	4.28	6.73	8.73	8.50	8.00	-	5.00	11.99	19.42	22.00	16.14	11.04

ราคาขายส่งในกรุงเทพมหานคร - กระเทียมแห้งอย่างดี

2523	14.25	17.00	6.75	6.50	8.50	9.25	9.00	11.25	12.50	12.75	14.25	15.00	11.46
2524	13.75	11.00	9.50	9.75	14.25	15.00	15.00	16.50	17.50	17.00	19.50	27.00	15.48
2525	30.50	32.00	14.50	25.00	29.50	28.00	30.50	35.00	40.50	51.50	56.50	54.00	35.63

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5-27

แสดงราคาที่เกษตรกรขายได้-กระเทียมสด (หน่วย บาท/กก.)

ไร่ลำดับที่	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	เฉลี่ย
1	12.00												12.00
2												12.40	12.40
3		11.75											11.75
4			10.90										10.90
5		11.75											11.75
6				10.00									10.00
7			10.80										10.80
8					12.50								12.50
9	12.00												12.00
10	12.00												12.00
11												12.40	12.40
12					12.50								12.50
13.				10.50									10.50
14		11.75											11.75
15		11.75											11.75
¹ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ													11.67

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่ จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ราคาเฉลี่ย = ราคาขายต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 5-28

แสดงราคาที่ใช้ขตรกรขายได้-กระเทียมเย้า (หน่วย บาท/กก.)

ไร่ลำดับ	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	เฉลี่ย
1	18.60												18.60
2												19.10	19.10
3		16.50											16.50
4			14.10										14.10
5		16.50											16.50
6				14.00									14.00
7			14.10										14.10
8					16.50								16.50
9	18.60												18.60
10	18.60												18.60
11												19.10	19.10
12					16.00								16.00
13					16.00								16.00
14					16.20								16.20
15					16.50								16.50
¹ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ													16.69

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

¹ราคาเฉลี่ย = ราคาขายต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 5-29

แสดงราคาที่ใช้ขตรกรขายได้-กระเทียมแห้งอย่างดี (หน่วย บาท/กก.)

ไร่ลำดับ	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	เฉลี่ย
1					34.50								34.50
2			21.50										21.50
3						36.50							36.50
4									44.50				44.50
5							45.10						45.10
6										39.00			39.00
7												47.00	47.00
8												46.50	46.50
9				27.90									27.90
10											42.50		42.50
11							45.10						45.10
12		53.90											53.90
13	52.50												52.50
14				27.90									27.90
15												47.00	47.00
1 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ													40.76

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$${}^1 \text{ราคาเฉลี่ย} = \frac{\text{ราคาขายต่อกิโลกรัม}}{\text{จำนวนไร่}}$$

ตารางที่ 5-30

แสดงราคาที่เกษตรกรขายได้-กระเทียมแห้งอย่างรอง (หน่วย บาท/กก.)

ไร่ลำดับที่	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	เฉลี่ย
1									30.00				30.00
2												38.50	38.50
3							20.50						20.50
4								28.00					28.00
5						19.70							19.70
6	32.50												32.50
7										43.00			43.00
8		32.50											32.50
9											40.00		40.00
10			33.60										33.60
11										43.00			43.00
12												38.50	38.50
13				56.00									56.00
14								28.00					28.00
15											40.00		40.00
¹ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ													34.92

ที่มา : จากการสอบถามชาวไร่กระเทียมขนาดใหญ่จำนวน 15 ราย จากที่สอบถามทั้งหมด 50 ราย

$$^1 \text{ราคาเฉลี่ย} = \frac{\text{ราคาขายต่อกิโลกรัม}}{\text{จำนวนไร่}}$$

ผลตอบแทนจากการปลูกกระเทียม

จากข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้ตามที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นจะได้นำมาเปรียบเทียบหาผลกำไรและขาดทุนสุทธิเฉลี่ยต่อไร่จากการทำไร่กระเทียมขนาดใหญ่นี้ของเกษตรกร สำหรับชาวไร่กระเทียมที่ผลิตและขายในรูปกระเทียมสด กระเทียมเย้าและกระเทียมแห้งในตารางที่ 5-31 ดังนี้คือ

1. ผลตอบแทนจากการขายกระเทียมสด เกษตรกรได้รับรายได้จากการปลูกกระเทียมสด ไร่ละ 33,166.26 บาท ซึ่งได้มาจากปริมาณผลผลิตไร่ละ 2,842.01 กิโลกรัม (ตารางที่ 5-17) จำหน่ายได้ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 11.67 บาท (ตารางที่ 5-27) ส่วนต้นทุนการผลิตกระเทียมสดจากการคำนวณไว้ในตารางที่ 5-15 มีจำนวน 11,875.85 บาท ดังนั้นเกษตรกรจะได้รับผลกำไรจากการทำไร่กระเทียมไร่ละ 21,290.41 บาท และถ้าคิดเป็นผลตอบแทนต่อหน่วยเกษตรกรมีรายได้กิโลกรัมละ 11.67 บาท มีต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 4.18 บาท คิดเป็นกำไรกิโลกรัมละ 7.49 บาท

2. ผลตอบแทนจากการขายกระเทียมเย้า สำหรับกระเทียมเย้าซึ่งมีความชื้นน้อยกว่ากระเทียมสด จึงมีน้ำหนักน้อยกว่ากระเทียมสดและมีราคาสูงกว่ากระเทียมสด เกษตรกรได้รับรายได้จากการจำหน่ายกระเทียมเย้าเฉลี่ยกิโลกรัมละ 16.69 บาท (ตารางที่ 5-28) ปริมาณผลผลิตกระเทียมเย้าไร่ละ 2,131.51 กิโลกรัม (ตารางที่ 5-18) คิดเป็นรายได้จากการจำหน่ายกระเทียมเย้าไร่ละ 35,574.90 บาท ส่วนต้นทุนการผลิตกระเทียมเย้ามีจำนวนไร่ละ 12,771.84 บาท (ตารางที่ 5-18) ดังนั้นถ้าเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในรูปของกระเทียมเย้าจะได้รับกำไรไร่ละ 22,803.06 บาท และถ้าคิดเป็นผลตอบแทนต่อหน่วยเกษตรกรมีรายได้กิโลกรัมละ 16.69 บาท มีต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 5.99 บาท คิดเป็นกำไรกิโลกรัมละ 10.70 บาท ถ้านำไปเปรียบเทียบกับผลตอบแทนจากการขายกระเทียมสด จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนจากการขายกระเทียมเย้าสูงกว่าขายกระเทียมสด เพราะราคาขายของกระเทียมเย้าแพงกว่ากระเทียมสดถึงแม้ว่าการนำมาแปรรูปเป็นกระเทียมเย้าจะทำให้ น้ำหนักลดลงก็ตาม เมื่อคำนวณผลตอบแทนจากการขายต่อไร่แล้ว ก็ยังสูงกว่ากระเทียมสดอยู่เป็นจำนวนไร่ละ 1,512.65 บาท

3. ผลตอบแทนจากการขายกระเทียมแห้งอย่างดีในการผลิตกระเทียมนั้น พื้นที่ 1 ไร่ จะผลิตกระเทียมแห้งได้เฉลี่ย 994.70 กิโลกรัม (ตารางที่ 5-21) และจากจำนวนกระเทียมแห้งนี้ เกษตรกรจะคัดกระเทียมหัวใหญ่ไว้ 1 ส่วน จากทั้งหมด 4 ส่วน กระเทียมขนาดกลาง 2 ส่วน และขนาดเล็ก 1 ส่วน ในการจำหน่ายกระเทียมขนาดใหญ่จะมีราคาจำหน่ายในรูปของกระเทียมแห้งอย่างดีเฉลี่ยกิโลกรัมละ 40.76 บาท (ตารางที่ 5-29) ส่วนขนาดกลางและเล็กจะจำหน่ายในราคาของ

กระเทียมแห้งอย่างรองกิโลกรัมละ 34.92 (ตารางที่ 5-30) ดังนั้นการคำนวณรายได้จึงจะแบ่ง ปริมาณผลผลิตออกเป็น 4 ส่วน 1 ส่วนคือกระเทียมแห้งอย่างดีมีจำนวน 248.68 กิโลกรัม และอีก 3 ส่วนที่เหลือมีจำนวน 746.02 กิโลกรัม คือกระเทียมแห้งอย่างรอง จากปริมาณดังกล่าวนำมา คำนวณรายได้จากการจำหน่ายกระเทียมแห้งอย่างดีเป็นจำนวนไร่ละ 10,136.20 บาท และนำ ต้นทุนกระเทียมแห้งทั้งหมดไร่ละ 12,890.25 บาท มาแบ่งเป็นต้นทุนกระเทียมแห้งอย่างดี 1 ส่วน เป็นจำนวนเงิน 3,222.56 บาท ดังนั้น การจำหน่ายกระเทียมแห้งอย่างดีจะได้รับกำไรไร่ละ 6,913.64 บาท และกำไรต่อหน่วยกิโลกรัมละ 37.52 บาท

4. ผลตอบแทนจากการขายกระเทียมแห้งอย่างรอง ดังได้กล่าวแล้วว่ากระเทียมแห้งอย่าง รองมีราคาขายกิโลกรัมละ 34.92 ผลผลิต 1 ไร่ มีปริมาณกระเทียมแห้งอย่างรอง 746.02 กิโลกรัม ดังนั้นเกษตรกรจะได้รับรายได้จากการจำหน่ายกระเทียมแห้งอย่างรองไร่ละ 26,051.02 บาท และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตของกระเทียมแห้งอย่างรองจำนวน 9,667.69 บาท เกษตรกรก็จะได้รับกำไรไร่ละ 16,383.33 บาท หรือกิโลกรัมละ 25.20 บาท

เมื่อนำผลตอบแทนจากการขายกระเทียมแห้งทั้งสองชนิดมารวมกันแล้วจะพบว่า เกษตรกร ผู้ผลิตกระเทียมถ้าขายผลผลิตในรูปกระเทียมแห้งจะได้รับกำไรรวมทั้งสิ้น 23,296.97 บาท ซึ่งมากกว่า การขายเป็นกระเทียมเข้าเป็นจำนวน 493.91 บาท และมากกว่าขายเป็นกระเทียมสดเป็นจำนวน 2,006.56 บาท ถ้าเกษตรกรไม่มีความจำเป็นต้องนำรายได้จากการขายกระเทียมไปชำระหนี้เงินกู้ที่ ยืมมาเพื่อปลูกกระเทียมและดอกเบี้ยเงินกู้ เกษตรกรก็จะเก็บกระเทียมไว้เพื่อรอขายเป็นกระเทียมแห้ง เพื่อให้ขายได้ในราคาสูงกว่ากระเทียมสด และถ้าเป็นฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวขึ้นไปจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนมากกว่าราคากระเทียมก็จะสูงขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-31

แสดงผลตอบแทนเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรที่ผลิตและจำหน่ายกระเทียม

	ชนิดของผลผลิต				หมายเหตุ (ตารางที่)
	กระเทียม สด	กระเทียม เฝ้า	กระเทียม แห้งอย่างดี	กระเทียม แห้งอย่างรอง	
ราคาจำหน่าย(บาท/กก.)	11.67	16.69	40.76	34.92	5-27 ถึง 5-
ปริมาณผลิตต่อไร่ (กก.)	2,842.01	2,131.51	248.68 ³	746.02	5-17,5-28, 5-21
¹ รายได้ต่อไร่	33,166.26	35,574.90	10,136.20	26,051.02	
ต้นทุนการผลิตต่อไร่	11,875.85	12,771.84	3,222.56	9,667.69 ⁴	5-26
² เกษตรกรได้รับกำไรต่อไร่	21,290.41	22,803.06	6,913.64	16,383.33	
ต้นทุนผลิตต่อหน่วย (บาท/กก.)	4.18	5.99	3.24 ⁵	9.72 ⁵	
กำไรต่อหน่วย (บาท/กก.)	7.49	10.70	37.52	25.20	

$$^1 \text{ รายได้ต่อไร่} = \text{ปริมาณ ผลิตต่อไร่} \times \text{ราคาจำหน่ายต่อหน่วย}$$

$$^2 \text{ กำไรต่อไร่} = \text{รายได้ต่อไร่} - \text{ต้นทุนการผลิตต่อไร่}$$

$$^3 \text{ ปริมาณผลผลิตกระเทียมแห้งจากตารางที่ 5-21 จำนวน 994.70} = 4 \text{ ส่วน,}$$

$$1 \text{ ส่วน } \frac{994.70}{4} = 248.68 \text{ และ } 3 \text{ ส่วน} = 746.02$$

$$^4 \text{ ต้นทุนผลิตกระเทียมแห้งจากตารางที่ 5-26 จำนวน } 12,890.25 = 4 \text{ ส่วน } 1 \text{ ส่วน}$$

$$= \frac{12,890.25}{4} = 3,222.56 \text{ และ } 3 \text{ ส่วน} = 9,667.69$$

$$^5 \text{ ราคากระเทียมแห้งต่อหน่วยจากตารางที่ 5-21 จำนวน } 12.96 = 4 \text{ ส่วน } 1 \text{ ส่วน} = \frac{12.96}{4}$$

$$= 3.24 \text{ และ } 3 \text{ ส่วน} = 9.72$$